National Library
Bibliothèque nationale
JAN 31 1986
NEWSPAPER SECTION
DIVISION DES JOURNAUX

National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order set
Ottawa, Ont. K1A 0N4

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr.4 (1873) 1986 | NELJAPÄEVAL, 23. JAANUARIL — THURSDAY, JANUARY 23 | XXXVII aastakäik

Kinnitus seisukohale

Shveitsi valitsus ei ole tunnustanud Balti riikide annekteerimist

Shveitsi välisministeerium kinnitab oma vastuses Leedu ühingule, milline Gorbatshov-Reagani külastuse puhul oli valitsusele esitanud apelli Balti riikide küsimuses, et Shveitsi valitsus ei ole kunagi tunnustanud Eesti, Läti ja Leedu annekteerimist Nõukogude Liidu külge.

— Shveitsi võimud on mitmel korral varem juba tõendanud oma hoiakut indiviidide ja rahvaste vabaduse küsimuses; nagu Teie juba oma apellis võisite nentida, ei ole Shveits tunnustanud Balti riikide liitmist Nõukogude Liidu külge. Sellest hoiakust ei loobuta ka edaspidi, kirjutab välisministeeriumi poliitilise osakonna esindaja F. Pianca, kes edasi ütleb:

— Shveitsi president oma kõnelustes peasekretär Gorbatshoviga ei unustanud rõhutamast seda tugevat ja katkematut seost, mis on olemas vabaduse respekteerimise ja rahvusvahelise julgeoleku kindlustamise vahel.

Ühenduses neutraalse Shveitsi hoiakuga tuleb meenutada, et sellel maal tegutses UNO eelkäija Rahvasteliit, mille liikmeks Eesti Vabariik astus juba 22. septembril 1921, pärast Vabadussõda. Nõukogude Liit ja Natsi-Saksamaa astusid liikmeiks alles aastal 1934.

Baltikumi anastanud N. Liit heideti Rahvasteliidust välja aastal 1939 ühenduses sõjalise kallaletungiga Rahvasteliidu liikme Soome Vabariigi vastu.

Järgnenud Soome naabrite Eesti, Läti ja Leedu okupeerimine ja annekteerimine toimus selle järele kokkuleppel Hitleriga väljaheitmise järele Natsi-Saksamaaga sõlmitud salakokkuleppe alusel samal sügisel.

Mälestusteenistus New Yorgis

Petlik kokkulepe uinutas sõjajärgse Ida-Euroopa punase Venemaa rüppe

NEW YORK (ME) — NUEVÜ-l õnnestus üle pikema aja organiseerida taas ühine „ülelinnaline" mälestusteenistus 3. jaanuari traditsioonile Eesti vabaduse eest langenute auks. Sellest võtsid aktiivselt osa peale mainitu kui peakorraldaja veel L.I. EVÜ, naiskorporatsioonid Amicitia ja Filiae Patriae, NYE Naiskoor ja linna mõlemad lut, kogudused, kusjuures jutlustajana toimis Põhja N. Jersey kog. vaimulik, ja teenistus ise peeti Manhattanis Lexingtoni Ave. kirikus. See tõi kokku üle 150-pealise osavõtjaskonna, kus arvati, et ootamatu külmalaine ja rohked haigusjuhtumid võisid mõjuda selles osas pidurdavalt.

Publiku hulgas oli Vabadussõja ja II maailmasõja veterane, ent märgati oodatud ametiisikute ja mõnede kesksete org.-de juhtide puudumist. ÜEKN-st oli kohal abiesim. H. Raudsepp ja ERKÜ-st peasekretär J. Tiivel. Lipud kanti altari ette pidulikus rongkäigus, milles nooruse pealekasvu demonstreeris säravalt Korp! Amicitia värvitekleis neidude kolmik. Ka vaimulikus osas olid tegevad kolm — praost R. Kiviranna, õp. E. Kuusler ja õp. kand. E. Järvet. Neljas vaimulik — V. Kangro juhatas naiskoori.

Õp. E. Kuusleri jutlus oli pühendatud terviklikult päevakohasele teemale. Aegade kestel Eesti vabaduse eest võidelnud ja langenud sangarite kõrval meenutas ta eriliselt veel eesti ema, kes pojad meheks kasvatas.

Meil peab jätkuma usku ja veendumust, et koos Jumala abiga meie ei kao ja õigus võidab. Kui eesti rahva sangareil oli julgust võidelda ja surra, siis olgu meil kõige vähemalt julgust eestlastena elada, rõhutas õp. Kuusler. Praost R. Kivirannalt oli isamaalik palve, altariteenistus oli jagatud kolme vaimuliku vahel. Mõjuva muusikalise osa andsid naiskoor, organist M. Noorkukk, solistid sopr. L. Keerd, metsosopr. T. Ruut-McCovern ja bass dr. A. Vaart.

AKTUS

Samas järgnes aktus, kus peakõnelejaks oli viimase maailmasõja vet. E. Lipping, kes tõi esile olukordi Vabadussõjast, Tartu rahulepingu sõlmimiselt ja II maailmasõja aegadest. Muuhulgas ta ütles, et Jalta konverentsil tehtud petlik kokkulepe, samuti kui nn. Atlandi deklaratsioon, et kõigile rahvastele olgu kindlustatud enesemääramise õigus vabade demokraatlike valimiste läbi jne., nõrgestas tegelikult eriti Ida-Euroopa sõjajärgset rahvaste vastupanu N. Liidule ja uinutas oma tugeva mõjuga neid lootusse — mis aga purustati Moskvalt. Ta lisas, et pärast II maailmasõda oli algul nn. 5 suurt, varsti langesid välja Hiina ja Prantsusmaa, jäi vaid 3 suurt, nüüd kõneldakse veel vaid 2-st suurest. Kõneleja küsis, et kas siin on olemas oht, et need jagavad omavahel maailma? Ta rõhutas, et igal juhul ilma meie oma rahva panuseta meie isamaa vabaks ei saa. NY EVÜ esim. dr. E. Rubel märkis ka, et Potsdami ja Jalta lepete kaudu lükati üle saja miljoni idapoolse eurooplase röövelliku punavene rüppe, milliste operatsioonide taga ta nägi varjatud sahkerdavaid jõude — kes on organiseerinud sõdasid j.t. verevalamisi. Ta ütles, et maailm on praegu otse epideemiliselt haige, ent eesti rahva peab hoidma ennast, olema visa ja ületama raskused ning vägivalla, mis meie teele ette veeretatakse. Aktusele, kus teadustajaks oli A. Kärsna ja mis lõppes ühiselt lauldud E.V. hümniga, järgnes alumise korra saalis koosviibimine kohvilauas.

„Perekonnavalss" Pensionäride Klubi naiskoori pärastlõuna-kohvil. (Lähemalt lhk. 4) Foto — O. Haamer

Valitsuse kukutamise katse Lõuna-Jeemenis

Araabia poolsaare lõunarannikul asuv väikeriik Lõuna-Jeemen on vaene, kuid strateegiliselt väga tähtsas asukohas. Lõuna-Jeemen on olnud N. Liidu ustavaim liitlane Araabia riikide seas.

Radikaalsed marksistid Lõuna-Jeemenis ei ole olnud rahul praeguse presidendi, mõõduka marksisti Ali Nasser Mohammed'iga, kes püüab teostada reforme ja sõlmida lähemat koostööd lääne demokraatlike tööstusriikidega.

Möödunud nädalal radikaalsed marksistid üritasid võimu haaramist Lõuna-Jeemenis. Puhkesid võitlused, kus kasutamisele võeti suurtükid, tankid'ja lennukid. Sellest võib järeldada, et võitlused seal võivad kujuneda pikemaks kodusõjaks.

N. Liidul on sõlmitud Lõuna-Jeemeniga sõprusleping pikema aja peale. N. Liit on seal välja ehitanud suure sõjalaevastiku baasi ja omab õiguse seal pidada kuni 18.000-mehelise väeüksuse.

Olukord maal on segane ja kõik välisriigid on soovitanud oma kodanikele kiiresti maalt lahkuda.

NÄDALAKROONIKA

WASHINGTON — Sõjaväeteenistusest kõrvalehoidjaid on hakatud USA-s karistama lühiajalise koduarestiga, sest vanglad on ülekoormatud. Esimesena võttis selle karistusviisi omaks California osariik. Nüüd on sellele teele asunud ka mitmed teised osariigis. Florida osariigis on 4759 kurjategijat koduarestis. Nende seas on juba ka ehtsaid kriminaale, keda ühiskonnale ohtlikeks ei peeta.

MOSKVA — Kitsendused viinamüügi aja vähendamise alal ei ole andnud soovitud tulemusi. Ebaseaduslik viinamüük on kolmekordistunud möödunud aastal. Alkoholivastane kampaania ja piiratud aeg viina müümiseks ei ole andnud tulemusi. Nõukogude Liit ei ole muutunud „kuivaks" ja viinamüügi aja lühendamine on jäänud puht formaalseks nõudmiseks.

WASHINGTON — Liigub jutt, et Nõukogude Liidu vanglates ja vangilaagrites on kuni 5000 ameeriklast. Ainult 15-l on õnnestunud sealt välja pääseda. Kui üks nendest tahtis olukorda selgitada välisminister Shultzile, siis see ignoreeris teda. Endine presidendi nõuandja Brezhinski tähendas, et valitsus on sellest teadlik, kuid meie ei saa midagi parata.

HONG KONG — Siia tulnud paadipõgenikud paigutatakse eranditult traataia taha laagrisse. Mitte selleks et neid karistada, vaid selleks, et inimesi Vietnamis hoiatada, et nad kümme korda enne mõtleks, kui nad sealt püüavad ära põgeneda. Hong Kongis on liiga palju paadipõgenikke ja neid pole võimalik kuskile edasi saata.

NEW YORK — Mustade survel alustatakse New Yorgis kolmandat kohut sellekr, et Bernhard Goetz saaks karistatud nelja musta haavamise pärast, kes tahtsid teda röövida allmaaraudtee vagunis.

OTTAWA — Peaminister Brian Mulroney abikaasa Mila kavatseb hakata külastama etnilisi rahvusgruppe, et luua nendega lähemat sidet ja kuulata otseselt nende probleeme. Mila on juba külastanud ühte poola vanadekodu Montrealis ja ühte ukrainlaste skautlike noorte ja gaidide üksust Torontos.

OTTAWA — Kanada vastuluure politsei (RCMP) andmeil, elanikud Kanadas kulutasid möödunud aastal mitmesuguste uimastusvahendite ostmiseks $10 miljardit. Esikohal oli marijuana ja hashish. Viimasel ajal on hakanud tõusma kokaiini kasutajate arv.

LONDON — Inglise ja Prantsuse valitsused leppisid kokku, et ühiselt ehitada tunnel Inglise kanali alla, mis annaks otseühenduse Inglismaa ja Prantsusmaa vahel. Tunneli ehitamine läheks maksma $4,5 miljardit ja oleks kasutatav ainult raudteeveondiks. Esialgselt on loobutud tunneli ehitamisest autodele.

EELK PEETRI KOGUDUS TORONTOS
Eesti vabaduse eest langenute ja Eesti Vabariigi presidendi Konstantin Päts'i 30-da surma aastapäeva

MÄLESTUS-JUMALATEENISTUS

Peetri kirikus pühapäeval, 2. veebruaril kell 11 hommikul.
Laulab Toronto Eesti Meeskoor, juhatab Charles Kipper.

Kohe pärast jumalateenistust seltskondlikes ruumes
ISAMAALIK PÄRASTLÕUNA
koguduse naisringi korraldusel.
KÕIK KUTSUTUD!

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam

3 MEEST –
3 MEMUAARTEOST
Voidenbaum ● Meret ● Kreem
arutavad milleks? kuidas? ja mida? kirjutada. Võimalus küsida, mis neil kirjutamata jäi.
Pühapäeval, 9. veebr. kell 15.00

EESTI TRÜKISÕNA KANADAS
NÄITUS JA LÜHILOENG
Pühapäeval, 2. märtsil kell 14.00
„Bibliograafia Klubi" korraldusel Tartu Instituudi 15. aastapäeva puhul.

KOHV, KESKUSTELU —
KÕIK ON KUTSUTUD.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KIRIK
383 Jarvis St.

Pühapäeval, 26. jaanuaril 1986 kell 4 p.l.

KIRIKUKONTSERT

„MUSICA DIVINA" LEMBIT AVESSONI JUHATUSEL esitab

„Missa in honorem St. Nicolai" — F. J. Haydn
„Magnificat" — L. Avesson

Solistid: sopran – Lois Bradley, sopran – Tamara Norheim, alt – Irene Loosberg, bass – Harold Leather

KÕIK TERETULNUD

TORONTO EESTI MEESKOORI
E.V. AASTAPÄEVA TÄHISTAMISE

KOOSVIIBIMINE

laupäeval, 15. veebruaril 1986 kell 7 õ. Eesti Maja suures saalis
Eeskavas: PEOKÕNE — PIISKOP K. RAUDSEPP
LAULE MEESKOORILT
Õhtueine veiniga ● Baar ● Loterii ● Tantsuks V. Gustavsoni orkester
Laudade ettetellimine: A. Rõika tel. 277-2071, teisipäeviti E. Maja kohviku ees

imb tuleb

TORONTO EESTI NAISSELTS korraldab

VASTLAPÄEVA PÄÄLELÕUNA

Pühapäeval, 16. veebruaril 1986
kell 3 p.l. Eesti Maja suures saalis
EESKAVA — KOHVILAUD — LOTERII

EESTI OHVITSERIDEKOGU KANADAS korraldab
E.V. 68-da aastapäeva puhul, 16. veebruaril '86 a. algusega kell 15.00

PEREKONNAÕHTU
LIIKMETELE KOOS KÜLALISTEGA

Tartu College'i kohviku ruumes, 310 Bloor St. W.
Eelregistreerimine hiljemalt 10.veebr. '86
Elmar Silm'ale telefonil 486-6683.

T.E.R.R./„Kungla" esitab suuresinemise

KAS MÄLETAD?

8. veebruaril kell 7 õ. Earl Haig Secondary School
100 Princess Ave. (Sheppard ja Yonge'i lähedal)

Piletid $6,00, õpilased ja pensionärid $4,00.
Piletid saadaval Eesti Abistamiskomiteest ja rahvatantsijatelt.

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951
„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. — 5 p.l. Alates okt. 15. teisip. ja neljap. kl. 9 hm. — 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. — 1 p.l.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00.
Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Ajalehed „avastasid" Balti Vabariikide kulla Prantsuse riigipangas

Diplomaadid eitavad, valitsus vaikib, ja müstika jätkub

Samal ajal kui üks ärimees „hoiab silma peal" Balti Vabariikide varadel USAs lootuses saada katet kahjutasule, mida taotleb kohtukorras N. Liidult, kestab müstika Balti kulla ümber Prantsusmaal. Küsimus tõstatati prantsuse ajalehtedes enne Gorbatshovi külaskäiku suure üllatusena, kuna 3,5 tonnist väärismetallist Prantsuse riigipangas pole senini kuulda olnud.

Balti riikide diplomaadid Vabas maailmas eitavad selle olemasolu, Prantsuse pank vaikib valitsuse korraldusel ja ka ajalehed, mis väitsid, et küsimus tuleb kõne alla Gorbatshovi visiidil Pariisi, ei kirjuta enam sõnagi.

Kuidas küsimus kerkis, seda näitavad kirjutised kahes prantsuse ajalehes.

„Le Canard Enchafné" nr. 3379 kirjutas 1. juulil 1985 (tõlkes) pealkirja all „Väike kullahunnik Moskva ja Pariisi vahel":

3,5 TONNI KULDA

Gorbatshovi sõidu ettevalmistamine Pariisi, ettenähtud tulevaks sügiseks, on jõudnud tegelikku faasi. Tõenduseks näide: juba praegu, niihästi Prantsusmaal kui ka Moskvas tegeldakse teatavate tõsiste küsimustega ja eriti endiste Balti riikide (nüüd nõukogude vabariigid . . .) kullatagavara küsimusega, kuld, mis on hoiul Prantsuse riigipangas juba 45 aastat. Kui diplomaadid on nõus aastasajandi algul tehtud vene laenu üle kõnelema, võib Gorbatshov ilmuda. Kõik on valmis tasurikkaks kokkusaamiseks . . .

Balti riikide kuld on kolme ja poole tonniline vara, väärtusega praeguse kursi alusel 350 miljonit franki. Läti, Leedu ja Eesti diktaatorid, kes olid 1939. aastal pigistatud saksa ja vene armeede vahele, pidasid õigemaks peita nende sokisääres alalhoiutõtagavarad Prantsusmaale. Need vaprad riigipead kadusid sõja-aastate keerises, aga nende kullakangid on ikka veel Prantsuse Riigipanga kelderis alles.

Sõja lõpust alates on vene riigijuhid, kes peavad Balti riike lõpulikult annekteerituiks, perioodiliselt nõudnud seda väikest varandust välja. Prantsuse valitsused on neile seda sama perioodiliselt vastanud „netuga".

Paar kuud hiljem, 5. oktoobril kirjutab „Minute" (nr. 1226) pealkirja all „Gorbatshovi kuldne reis" tõlgituna järgmist:

VAHETALITAJAD

Nüüd, Gorbatshovi külaskäigu ettevalmistamise puhul, nõustus Prantsuse valitsus sellest asjast siiski rääkima. Neisse informaatsetesse läbirääkimistesse on end imelikult seganud mitmesugused vahetalitajad, kellede hulgas leidub nimelt senati abiesimees Etienne Dailly ja ühe trusti presiidium (La Générale Occidentale), kellelt muuseas saab rahalist toetust ka rahvasaadik pr. Gilberte Beaux (olles ühtlasi hr. Barre valimispropaganda kassahoidja). Kõik need ausad maaklerid esitavad endid kui prantsuse töösturite huvide kaitsjaid, mida nad ka tõeliselt on, viimased olevat mõnikümmend aastat tagasi olnud rüüstatud punaste poolt Balti maadel.

See ei ole nali! Venelased võivad nõustuda kahjutasustama neid hilinenud koduskäijaid. Kokkuleppe korral Balti kuld jääks küll Pariisi, aga venelased kasseeriksid mööda minnes 350 miljonit franki, mis oleks vähendatud selle võrra, mida Stalin ja tema seltsimehed üle võtsid prantslastelt Balti maadel. Niimoodi oleksid kõik rahul ja seekord oleks ka sõda tõeliselt lõpetatud . . .

GORBATSHOVI PROGRAMMIS

Peale mitmesuguste majanduslike kasude, mida Nõukogude Liit saab sellest kohtumisest vana ammutuntud põhimõtte alusel Lääne ja Ida kaubanduslikes sidemeis ja mille põhjal Lääs annab venelastele võid ja võiostmise raha, et Nõukogude Liit saaks endale sellega kahureid osta. Nii siis tulebki, et sellele laostavale külalisele makstakse veel tema küllasõidu lõpul 500.000-frangilist tunnipalka.

Gorbatshovi pani muuseas oma külaskäigu programmi ka punkti Prantsusmaa ja Nõukogude Liidu vahelise vaidluse lõpetamiseks Balti riikide kullatagavarade omastamise suhtes.

Teisiti öeldes tähendab see seda, et ta tahab kätte saada 3,5 tonnilist varandust peenkullas, väärtusega umbes 35 miljonit franki, mis on alalhoitud Prantsuse riigipangas sellest ajast peale, kui Balti riigid andsid selle Prantsusmaa valve alla.

Juba 1940. aastal, alates kuupäevast, mil N. Liit annekteeris natside kaasabil Balti riigid (Leedu, Eesti, Läti), on Moskva väsimatult mitmekordistanud nõudmisi selle kulla väljaandmiseks.

Senini on Prantsusmaa sellest keeldunud põhjusel, et Balti riikide invadeerimine Punaarmee poolt 21. juulil 1940 Saksa-Nõukogude Liidu Molotovi-Ribbentropi kokkuleppe alusel, oli ränk rahvusvaheliste õiguste rikkumine.

Isegi sakslased okupeerides Prantsusmaad ei saanud seda kulda endile, kuna nad põrkusid tooaegse Vichy valitsuse (sakslastest sõltuv – tõlkija märkus) kategoorilisele keeldumisele. Balti kuld jäi puutumatult Prantsuse riigipanka, ajal kus Prantsusmaa oma kullatagavarad olid varjul Hispaanias ja Martinique'is.

KAHJUTASUKS MOSKVALE

Nüüd oli siis vaja praeguse suure inimõiguste ja rahvaste endamääramise õiguste kaitsja Mitterandi valitsust, et tunnustada õigeks nende kolme kristliku, kokku 8-miljoni elanikuga, riigi vägivaldset vallutamist 40 aastat tagasi ja nende rahvaste paigutamist tõeliste nõukogude „gauleiterite" võimu alla (administratiivne haldamine, koolid, politsei ja sõjavägi on Balti riikides täielikult venestatud ja vene keelest on saanud ametlik keel).

Veel suuremaks häbiasjaks on prantslaste poolt küsitud vastutasu selle puhta ja kõliseva kulla eest:

Venelased on uduselt lubanud kahjutasu ühele prantsuse eravõttele, „La Française Industrielle de petrole et de pharmacie" (tõlkes: Prantsuse petrooleumi ja farmaatsia tööstus, lühendatult FIPP), mis on 87% Jimmy Goldsmith'i (praeguse vasakliberaalse ajakirja „Expressi" kirjastaja) Générale Occidentale'i omandus. See ettevõte lõpetas praktiliselt igasuguse tegevuse peale Ida-Euroopa petrooleumi väljakute riigistamist.

Selle riigistamise momendil oli FIPP varandusest 30% Poolas ja 70% sellest jäi N. Liitu. Poola maksis neile kuni 1978. aastani kahjutasu, jõudes kuni 42% üldväärtusest.

N. Liit sellevastu keeldus igasugusest kahjutasu maksmisest kuulsa vene laenu põhimõtte eeskujul. Teatavasti oli Moskva nõus maksma vene laenust tagasi 10. miljonit franki tingimusel, et prantslased maksaksid neile kahjutasu Alexandrias uputatud punalaevastiku eest ja punaväelaste tapmise pärast Weygandi- ja Valgearmee poolt kodusõja ajal (1. 800.000 franki punaväelase pea ja vanaraud kaaviari hinnaga!). Väljendades seda nõudmist teiste sõnadega, oleksid venelased siis nõus nende võlga tagasi maksma, kui nad saaksid enne kahjutasuks summa, mis ületaks kümnekordselt nende omad võlad.

Nii on ka lugu balti kullaga. Vaatamata kõigele saab Gorbatshov siiski rahulduse, esitades Prantsusmaale tõelise ultimaatumi, mille järgi „see läbirääkimine jõuab kokkuleppeni kas nüüd või mitte kunagi".

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on Jõud

Kinnisvara laenud 10,00%
Isiklikud laenud alates 11,00%

Informatsiooniks helistage 465-4659

Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

Aktuaalsel teemal

Sanktsioonidel vähe tulemusi

President Ronald Reagan kehtestas Liibüa vastu majanduslikud sanktsioonid. Ta lõpetas igasuguse ekspordi Liibüasse ja impordi sealt, ei pikenda olemasolevaid laene ega luba anda Liibüale uusi laene. Kui need oma eesmärki ei saavuta, siis president lubas kasutamisele võtta teisi abinõusid, et Liibüa valitsejat Moammar Khadafit sundida lõpetama terroriaktide ettevalmistamise Liibüas ja terroristide saatmise PLO äärmuslasse Abu Nidali käsutusse Liibanoni. Viimane on olnud otseseks terroristlike atentaatide korraldajaks Lähis-Idas, Euroopas ja mujal. Terroristide rünnakud reisijate vastu Rooma ja Viini lennuväljadel, kus said surma mitmed Ühendriikide kodanikud, kutsusid välja president Reagani sanktsioonide rakendamise Liibüa vastu ja Liibüa juhi Moammar Khadafi nimetamise maailma suurimaks barbariks.

President Reagan, oma läkituses vaba maailma rahvastele 7. jaan. õhtul palus toetust liitlaste ja mitteliitlaste poolt, et sanktsioonid Liibüa vastu kujuneks efektiivsemateks. See palve ei leidnud soovitud tähelepanu. Kanada välisministeeriumist seletati, et Kanada kaubavahetus Liibüaga ei ole nimetamisväärne ja Euroopa riigid väidavad, et nende majandus variseb kokku ilma Liibüa ekspordita, mis ulatub mitmetesse miljarditesse dollaritesse. Teiseks Liibüa rahvas jumaldab Khadafit, pidades teda messiase nime väärilseks.

HAARAS VÕIMU

Khadafi haaras võimu Liibüas 1969.a. Koos teiste nooremate ohvitseridega ta kukutas kuningas Idris'e valitsuse. Ta kujundas kiiresti Liibüas ühemehe-diktatuuri kommunistlike tööstusmaadega. Liibüa eksporteerib oma õli Euroopa tööstuslikesse maadesse ja õli eest saadud dollaritega ta teostab reforme, eriti põllumajanduse alal. 10 aasta pärast Liibüa ei ole enam sõltuv toitainete impordist. Õli eest saadud dollaritega ta on ühtlasi likvideerinud vaesuse aafrika mõttes. Läänega võrreldes liibüalased elavad primitiivselt, nagu sajad aastad tagasi.

Khadafi on riius kõigi oma naabritega, araabia rahvastega ja lääne tööstuslike maadega, eriti Ühendriikidega. President Reagan nimetab Khadafit terroristiks, Asepresident Bush peab teda napakaks suurustajaks, kes on valmis alustama III maailmasõda. Egiptuse president Anvar Sadat pidas teda puhtalt hullumeelseks ja Iisraeli peaminister Shimon Peres peab teda käesoleva aja kõige erakorralisemaks isikuks.

Liibüas liigub ringi aastasadu legend, et kõrbest tuleb messias, kui linnad muudavad elu ebamoraalseks. Tema taastab maal iidse muhameedliku korra ning likvideerib korruptsiooni.

Moammar Khadafi on vastav isik. Ta sündis kõrbes beduiini pojana, on veendunud muhameedlane, ei joo alkohoolseid jooke ja püüab õlla õiglane oma rahva vastu. Liibüa rahvas on valmis kannatama koos oma juhiga, kui president Reagani poolt rakendatud sanktsioonid peaksid tooma maale majanduslikke raskusi. Loomulikult see suurendab rahva viha ameerika rahva ja tema presidendi Ronald Reagani vastu, mis on vesi Moskva veskile.

MOSKVA VARUSTAB

Kuna Khadafi ei poolda kapitalistlikku korda ja eelistab isalikku ühemehe-diktatuuri, mis läheneb kommunistlikule korrale, siis Moskva on innukalt varustanud Liibüat moodsaima relvastusega mitme miljardi dollari väärtuses. Liibüa elanike arv on ainult 3 miljonit, kuid tema sõjavägi on parimini varustatud Aafrikas, välja arvatud Egiptuse oma. Vaatamata sellele räägitakse Aafrikas ja araabia riikides sellest, mida Khadafi teeb ja mis võiks olla tema järgmiseks kavatsuseks. Iisraelile teeb muret, et Khadafi on siiras PLO toetaja omale kodumaa nõudmisel ja Liibüas ettevalmistatud terroristid lähevad esimeses järjekorras Liibanoni, kus neid hakatakse tegevusse rakendama terroristlike aktide ja atentaatide korraldamiseks juutide vastu, eriti Jordani jõe paremal kaldal asuvate juutide vastu. Juudid kindlasti sooviksid, et Khadafi oleks likvideeritud. Niikaua kui seda ei juhtu, Khadafit kardetakse, eriti tema poolt väljaõpetatud terroriste.

A.N.

Uue kriisi lävel?

Kui 1929. aastal New Yorgi börs varises kokku, algas majanduslik kriis. Investeeringud aktsiaturul kannatasid suuri kahjusid, pangad sulgesid uksed, majanduslikud ettevõtted pankroteerusid. Suured töölishulgad jäid tööta. Kriis haaras ka teisi maid. Selle all kannatas ka noor Eesti Vabariik.

Kas selline asi võib ka tänapäeval juhtuda, küsivad paljud. Vastuse andis jaanuarikuu esimesel nädalal jälle New Yorgi börs. Kolmapäeval, 8 jaanuaril algas ootamata aktsiate müük. Börsituru keskmine intikaator Dow Jones kaotas sel päeval 39,10 punkti 28. oktoobril 1929.a. 38,33 punkti vastu. Mis siis oli tegelikult juhtunud, selles ei ole üksmeelset arvamist asjatundjate vahel ka mitu päeva hiljem.

1929/30. aastate kriis oli meile nähtav vaid Eestis. Meie töötute hulgad suurenesid. Valitsus püüdis finantseerida n.n. hädaabitöölisi, keda paigutati labidad seljas maanteid siluma ja puhastama. Siis alati ka Tallinn-Riia maantee rajamisega (töötatööliste abiga). Rida ettevõtteid läks pankrotti. Laenudest koormatud talud püsisid võlapikenduste peal. Koolidest tulnud noortele ei olnud töökohti anda. Marga muutmine E.V. krooniks (1:10 vastu) võis kaaluvalt olla depressiooni järelduseks.

Seekordne kriis ei olnud isegi aimatav, kuigi paljude poolt kardetav. USA majanduslik agressiivsus läinud aastal külvas optimismi nii USA-s kui Kanadas. Toodang suurenes, töötute hulgad vähenesid, laenuprotsendid suudeti madalamale viia. Aktsia turg reageeris üha suuremate kasudega. Seda paisumist loodeti kulmineeruvat, millest tavaliselt hakkab tagasiminek paistma. Sellest peale ühed investeerijad muutuvad ettevaatlikuks, teised investeerijad võtavad üha suuremat riisikot suuremate kasude lootuses. Nähtavasti oli aktsiaturg oma kulminatsiooni saavutanud ja siit võis ainult tagasiminek alata. Küsimuseks jäi siiski, miks nii järsk ja ulatuslik tagasiminek?

Kas ekspertlikud majandusteadlased oskavad küllalt tähelepanu pöörata eelmisel kahel aastal toimunud tohutule spekulatsioonile suurkapitali ümber. Kusagilt ilmusid varem tundmata mehed, kes suurkompaniide hulgas võtsid omale eesmärgi ja asusid seda kompaniid ründama. Rünnaku eesmärgiks oli kompanii majanduslik ja administratiivne ülevõtmine ja mängusolevad summad ulatusid miljarditesse. Kust sellised summad tulid, ei olnud alati teada.

Mitte kõik need rünnakud ei õnnestunud alati. Kuid alati tekitasid need rünnakud avalikkuses tähelepanu. Võib ainult oletada, millist segadust sarnaste summadega opereerimine tekitas üldisel rahaturul ja ka panganduses. Jääb küsimuseks, millist tähelepanu äratasid need rünnakud poliitiliselt. Kuid ohtlikum kui teadlikkus olid nende küsimuste ümber keerlevad kuulujutud, mis ulatuvad ka börsil opereerijateni.

Üks kuulujutte oli araablaste hoiuste väljatõmbamine USA-st seoses solidaarsusega Liibüa majanduslike sanktsioonide alla panemisega. See tähendas USA dollari kursilangust ja kuulujutt levis USA-s ja välismaadel. Paljuks sellel kuulujutul tegelikku alust on, peab näitamavast tulevik. Võib ainult oletada, paljuks selles tegelikkust on.

Rahavääringu langusega on ikka kaasunud rünnak kullale ja kullahinna kiire tõus. See on toimunud ka seekordselt ja kuld on mõne päeva jooksul hinnas kõvasti tõusnud.

Kanada, oma majanduslikele püüdlustele vaatamata, järgneb ikka USA kõikumistele. Sedapuhku Kanada dollar langes suhtes USA dollariga 71 cendini ja jääb paremal juhul sinna mõneks ajaks, kui ta veelgi ei lange. Ainult turist on suutnud sellele reageerida: turism Kanadasse näitab väikest tõusu ja mõnigi siin on loobunud oma lõuna-suunalistest kavadest.

Tööstusriikide peres näitas Kanada vääring kõige suuremat langust ja sellepärast Kanadat nimetatakse juba vaeseks maaks. Meile kellelegi ei meeldi see nimetus Kanada kohta, täpselt samuti nagu meile ei meeldi 71-cendine Kanada dollar.

V.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajdlehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

A.S. Eesti Maja

1986. aasta 25-dal jaanuaril täitub 35 aastat ajast, mil Torontos Huron St. asuvas Soome klubi ruumes Toronto Eesti Seltsi selleaegne juhatuse liige, informatsiooni ja poliitiliste uudiste referent Endel Kareda oma kõne lõpul kutsus üles seadma kandidaate ja moodustas 15-liikmelise Eesti Maja asutava komitee.

Järgnevalt pühapäeval, s.o. 28-l jaanuaril 1951, eelnimetatud komitee tuli kokku, valis esimehe, juhatusliikmed ja moodustati kolm töötoimkonda.

1. Aktsioonitoimkond — kapitali muretsemiseks.
2. Tehniline toimkond — maja muretsemiseks.
3. Põhikirjatoimkond — asutatava organisatsiooni põhikirja registreerimiseks.

Toimkondade töö ei edenenud nii ladusalt nagu loodeti. Esines raskusi, millede kirjeldamine viiks liiga kaugele. Kulus veel ligi 9 aastat mitmete aktsioonidega, kuni lõpuks laekus vajalik kapital maja ostmiseks.

Põhikiri registreeriti, kuid mitte ühistuna, kus peakoosolekul on igal liikmel üks hääl, vaid komitee enamuse pooldamisel kergema ja kiirema kapitali kokkusaamise huvides aktsiaseltsina, kus hääleõigus oleneb aktsiate hulgast.

Kapitali kogumise ajastul vaevalt mõeldigi sellele, et suuremateks aktsionäärideks kujunevad meie omad rahvuslikud organisatsioonid, s.o. ühiskonna eri grupid.

Viimase 26 aasta kestel Eesti Maja, selle praeguses asukohas ka aktsiaseltsina on suutnud täita ja rahuldada Toronto eesti ühiskonna nõudeid.

Jääb soovida, et leitakse lahendus, mis avab võimaluse ka Eesti Kultuuri Keskusel osa saada föderaal-, Ontario provintsi ja omavalitsuse poolt antavatest hüvitustest.

O.R.
Üks A/S Eesti Maja asutajatest liikmetest

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Murnikov VEKSAS

STOCKHOLM (EPL) — Tallinnas toimunud VEKSA, s.t. Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühingu koosolekul, mida juhatas uus esimees Rein Freiberg (Ülo Koit saadeti pensionile), oli partei ja KGB esindajaks Mihhail Murnikov, varasem diplomaatspioon Kanadas, kes sealt oli sunnitud lahkuma ja nüüd on Tallinnas partei keskkomitee välissidemete osakonnajuhataja.

Koosolekul oli ka varem Stockholmi nõukogude saatkonnas samataolisi ülesandeid täitnud Felix Meiner, nüüd VEKSA abiesimees.

Välismaal loodud sidemetest aasta jooksul andsid aru Estoniaga Stockholmis käinud kultuuriministri asetäitja Jaak Viller, peapiiskop Edgar Hark, kunstimuuseumi direktor Inge Teder, raadio propagandasaadete juhataja Kusta Reinsoo j.t.

Tõsteti esile „Suure Isamaasõja" ja „ENSV aastapäeva" auks toimunud seminari välismaa eesti noortele, kellele korraldati bussireis läbi Eesti. Esile tõsteti ka Ilmar Malini j.t. kunstnike näitusi VEKSA kaudu, mis toimusid Stockholmis (kus ei nimetatud kunagi VEKSAT . . .).

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris · 291-5054
Kodus 423-5716
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

HILLSIDE BAKERY
and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza Brimley nurgal)
SOOME PAGAR
Saadaval —
pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib. Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused. • Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale. • Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. • Suitsukalkunid tellimise peale.
Omanik ÅKE SAARINEN

Gorbatshov esitas tuumarelvade vähendamise kava

Nõukogude Liidu juht Mihhail Gorbatshov esitas oma tuumarelvade vähendamise kava. Selle kohaselt tuumarelvade arv viiakse kolmes astmes nulli peale aastaks 2000, eeldusel, et USA loobuks arendamast oma strateegilise kaitse initsiatiivi ehk Star Wars.

Kui USA loodub oma Star Wars'i programmist, siis Gorbatshovi kava kohaselt tuleks lähema viie aasta jooksul likvideerida kõik-strateegilised kaugraketid poole võrra praegusest arvust ja teiste kaugrakettide arv vähendada kummalgi poolel 6000 peale. Keskmise laskeulatusega tuumalaengutega raketid Euroopas tuleks likvideerida täielikult nende aastate kestel.

Teisel perioodil, mis algab a-l 1990, teised riigid, kes omavad tuumalaengutega rakette, nagu Prantsusmaa ja Inglismaa, peaks hakkama vähendama oma tuumalaengutega rakettide arsenali. Suurriigid, kellel on väljakujundamisel uued, mittetuumalaengutega raketid, mille lõhkevõime on läheldane tuumalengute lõhkevõimele, peaks lõpetama katsetamise.

Kolmandas astmes, mis algab 1995.a., tuleks likvideerida kõik järeljäänud tuumarelvad ja universaalne lubadus peaks kinnitama, et neid kunagi enam kasutamisele ei võeta.

President Reagani reaktsioon on olnud positiivne. Ta märkis, et Gorbatshovi ettepanek võib kujuneda Genfis alanud relvastuse vähendamise nõupidamisel uuteks läbirääkimise aluseks. President Reagan ei ole seni loobunud sammugi oma SDI programmist ja läheb sellega edasi, kuid mõned järeleandmised Gorbatshovile võivad vajalikuks osutuda, et läbirääkimisi sellel alal üldse alustada.

Moskva esindaja sõnade kohaselt N. Liit on nõus likvideerima oma SS-20 keskmise lennuulatusega tuumalaengutega raketid Euroopas, kui Ameerika viib välja Euroopast oma keskmise lennuulatusega raketid. Need raketid, liikuvatel alustel,jääksid kasutamisele Siberis kuni 1995. a -ni, mil algab viimaste tuumalaengutega rakettide üldine likvideerimine.

„Tartlaste pärastlõuna" ületas osavõtjate arvuga ka optimistlikumad ennustused. Noorim osavõtja, kaheaastane Andres-Kristian Medri istub isa Einari süles ema Sylvia kõrval. Foto — O. Haamer

Tartlaste rahvarohke kokkutulek

Tartlaste Seltsi kokkutulek toimus 19. jaanuaril õhtupoolikul Eesti Majas. Ilm oli kevadiselt soe ja sobis kokkutulekuks. Perenaised olid juba varakult kohvi keetmas ja lauda katmas, abiks abikaasad, ükskõik milliselt „välismaalt" nad olid, kas Saare-, Viru-, või mõnelt muult maalt.

Kell 3 oli ruum tartlasi nii täis, et pidi veel teise ja kolmandagi ruumi appi võtma. Paari virga daami ülelugemisel olevat koos olnud nii üle saja ringis, üks siia või teine sinnapoole.

Kassapidaja August Maarits aina kirjutas uusi liikmekaarte välja ja kokkutulekuks ilmunud Tartlaste Seltsi häälekandja „Tuuled Tartumaalt", mida trükiti esimese numbrina 50 eksemplari, sai varsti otsa.

Tartlaste Seltsi pärastlõuna avas juhataja Laine Koost, kõneldes südamesunnist ja soojusest, mis meid tartlasi on kokku toonud.

Seejärele esitas Tartlaste Seltsi asutaja Ene Runge lühireferaadi Tartumaal sündinud vaimsetest suurustest, luuletajaist, kirjanikeist, kunstnikeist, heliloojaist, keelemehest, kelle vaimsus ja töö on kestnud üle aja ja veelgi kestab ja keda tartlased lahkelt on jaganud kogu Eesti rahvaga, ning kaugematel maadega. Ta lõpetas referaadi Anna Haava sõnadega: „Meie ei taha olla, ei ole, vaikiv ununev lehekülg aegade-raamatus . . "

Ellen Irs kandis ette tore-lõbusa loo, kuidas Sakala korporatsiooni mehed Tartus vabatahtlike pritsimeestena käisid prits nr. 7-ga „tuld" kustutamas ja kuidas voolik igalt poolt rohkem vett välja laskis, kui esimesest otsast.

Mai Kreem kõneles mastersportlastest ning kuidas tema tõi võistlustelt mitu auhinda. Samas julgustas ta kõiki masterite ikka jõudnud tartlasi võistlusest 1988. aastal Taanis osa võtma.

Piiskop Karl Raudsepp, Kursi radadel sündinud tartlane, kõneles oma mälestustest seoses tema noorusmaaga, ning ütles lühikese söögipalve.

Koosviibimist saatis Peeter Laaniste kandlemäng ning Leo Paap näitas videofilmi Tartust ja tartlastest.

Oli üllatavalt rahvarohke ja soojasüdamlik kokkutulek, mille üle kõik rõõmu tundsid, ning oodatakse juba uut. Noorim „tartlane" oli Kristian Andres Medri, 2 aastat vana.

Kes jäi ilma Tartlaste Seltsi häälekandjast „Tuuled Tartumaal" nr. 1-st, palume helistada või kirjutada Ene Rungele aadressil: 7 Benhur Cresc., Scarborough, Ont. M1H 1P2, tel: 438-6500. Üksiknumber maksab $1,00 ja saatekulu.

Samuti palume saata uudised ja mälestused ja kõik muu häälekandja materjal samale aadressile.

-e

Tallinna arhiiv Breemeni arhiivi vastu?

STOCKHOLM (EPL) — Sõjakeerises sattus Tallinna Linnaarhiiv Koblenzi Liiduarhiivi Lääne-Saksamaal ja Saksamaalt sattus Breemeni linnaarhiiv N.Venesse. Venelased esitasid juba mõnda aega tagasi nõude, et Tallinna linnaarhiiv neile välja antaks. Saksa Liiduvalitsus seda eestlaste poolt esitatud seisukohtade ja protestide tõttu maa okupandile välja ei andnud.

Nüüd olevat esile kerkinud uued nõudmised Breemeni linnaarhiivi tõttu. Venelased on nõus Breemeni linnaarhiivi välja andma kui nad vastu saavad Tallinna arhiivi. Breemeni linnavalitsus on asunud nüüd avaldama omapoolset survet Saksa Liiduvalitsusele Tallinna Arhiivi väljaandmiseks.

Breemeni kultuurisenaator saatnud koguni Saksa Liiduvalitsusele nõudmise. Nimelt olevat Breemenil 29. novembril suur juubel. Linn saavat 800-aastaseks, kuna sel päeval, 800 a. tagasi, keiser Friedrich Barbarossa andnud Breemeni elanikele kodanikuõigused.

Saksamaalt teatatakse, et Breemeni nõudmistega olevat ühinemas Lääne-Saksa välis- ja majandusministrid.

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.
Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

Avo Kittask operetis „Kõrbe laul"

Torontos esitatakse Sigmund Rombergi operett „Kõrbe laul", milles Ali Ben Ali osas esineb Avo Kittask. Esietendus toimub neljapäeval, 23. jaanuaril The Bayview Playhouse'is. Opereti, mida mängiti ka kodumaa teatrites, tegevustik sünnib 1926.a. Marokos.

„Lumelindude" aastavahetus Villa Estos

Grupp Kanada eestlasi, kes oma talvekodud on loonud Lõuna-Florida rannikul Boca Ratonis asuvasse Villa Estosse jõudsid peagu kõik juba jõuludeks kohale. Seljataha jäid Kanada külmad ilmad ja igaüks oli kibedasti ametis 75°-80°F soojuses pühade vastu valmistamisega. Õieti algas jõulumeeleolu juba 15. dets. Lõuna-Florida eestlaste jõulupuuga Fort Lauderdal'is ja 21. dets. Miami Eesti Maja jõulutunnet, nii oli ka Villa Esto elanikega, kes jõuluõhtul kogunesid ühise jõululaua ümber, kus dr. Leesment luges jõuluevangeeliumi ja tütred Heli, Lehte ja Pilvi jõululauludega esinesid. Ühised jõululaulud kõlasid Florida sumedas õhtus ja jõulutunne oli kõigi südameis.

Samuti veedeti vana-aasta õhtu 30 kaaseestlase osavõtul ja ühisel korraldusel Villa Esto seltskonnaruumis ehk nagu me siin teda nimetame, „lustiruumis". Enne kesköödi, uueaasta lävel, esimees Elmar Tallermo soovis kõigile head uut aastat ja soovide täitumist, millele järgnes Ülo Ojamaa korraldusel vahuveinipudelite avamine ja õnnesoovid uueks aastaks. Kõlas eesti hümn ja kõikide mõtted viibisid meie kaugel Eestimaal.

Eesti laulud kõlasid Villa Esto õuel ujumisbasseini ääres veel kaua ja tantsijad proovisid uut põrandat perekond Juhansoni stereomuusika saatel. Telefoni teel peeti meeles ka omakseid külmas Kanadas ja alles varastel hommikutundidel laskus vaikus üle Villa Esto.

Kõigile „Meie Elu" lugejaile Villa Esto elanike nimel head uut aastat soovides.

ELNA LIBE

Villa Esto „lumelinnud" uusaastavastuvõtul. Vasakult — A. Martin, S. Varangu ja L. Karin.

Deschenes'i komisjon ootab Moskvast vastust

Deschenes'i uurimiskomisjon, kes ihaldab minna kommunistlikesse riikidesse koguma tõendmaterjali Kanadas elunevate sõjakurjategijate kohta, jäi esialgu kinniste uste taha. N. Liidust, Poolast, Ungarist ja Tshehhoslovakkiast ei olnud jaanuari keskel veel tulnud vastuseid kirjadele.

Nagu kuuleme, käsitab Deschenes'i uurimiskomisjoni tegevust CBC-TV oma õhtuses päevauudiste saates (Journal) tuleval nädalal.

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 31 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334 — Peter

Harjumaalaste meeleolukas koosviibimine

Pühapäeval toimus Eesti Maja keskmises saalis harjumaalaste perekondlik koosviibimine, mis oli toonud kokku tiheda saalitäie harjulasi Harju põhjarannikult kuni sisemaise Lõuna-Harjuni. Kohale oli tuldud ka Hamiltonist ja mujalt Toronto ümbrusest. Osavõtjate seas oli ka Ida-Harjust pärit aupeakonsul Ilmar Heinsoo ja õp. Edgar Heinsoo. Koosviibimisele kogunenuid tervitas Harjamaalaste koondise esinaine Juta Kübarsepp. Õhtuooteks pakuti harju perenaiste poolt valmistatud maitsev klimbisupp, millel oli hea minek.

Koosviibimise kavalises osas Lembit Pihlberg (Piilu) jutustas oma noorusea mälestusi Juuru kihelkonna Atla-Mahtra kandis veedetud suvedest ja selle ümbruse ajaloost. Lauldi ühislaule kodumaa motiividel M. Niinvee akordionimuusika saatel ja taastati tutvusi maakonna eriosadest pärit kaasharjulastega. Koosviibimisel jaotati välja ka Harjumaa Koondise põhikiri ja kodukorra kava, mis tuleb vastuvõtmisele märtsi alul peetaval harjumaalaste üldkoosolekul.

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

OTTAWA — Viimasest ülevaatest Kanada seadusandlike kogude tegevuse kohta nähtub, et see küllalt kallis, $325 miljonit,kulub kokku Kanada ja provintside parlamentide ülalpidamiseks. Selle juures on kulutatud $15 miljonit kirjapanemiseks ning trükkimiseks, mis ühes või teises parlamendis on öeldud.

Misiunas-Taagepera Balti ajalugu eesti keelde

Romuald Misiunase ja Rein Taagepera raamat „The Baltic States: Years of Dependence 1940-1980" on levinud laialt, nii et sellest on tehtud teine, muudatusteta trükk. Arvustused professionaalseis ajaloo ja poliitikateaduse ajakirjades on samuti olnud soodsad. Paistab, et „Balti sõlteaastad" on kujunemas standard-referentskõiteks kaasaegse Balti ajaloo kohta inglise keelepiirkonnas. Nüüd on avanenud reaalne võimalus tõlkida raamat ka eesti, läti ja leedu keelde. See teeks sisu kättesaadavamaks balti lugejaile Euroopa mandril, kaasa arvatud Baltimaad ise. Tõlkeväljaanded võimaldavad autoreil täiendada raamatut lisaga käesoleva aastakümne kohta ja parandada fakti- ja trükivigu, mida võib leiduda ingliskeelses väljaandes. Oleks väga tervitatav, kui lugejad, kes taolisi vigu on märganud, neist teataksid võimalikult enne juunit 1986 aadressil: Professor Rein Taagepera, School of Social Sciences, University of California, Irvine, CA 92717, USA.

R.T.

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

ARVO PÄRDI
HELITÖÖD
TORONTO RAADIOS

Toronto raadio CBC-FM (lainepikkus 94,1) uues saates „Two New Hours" mängitakse 26. jaan. kell 9.05 õ. Arvo Pärdi helitööd „Fratref".

Viiulil Loorand Fenyvet, klaveril Patricia Carr.

TÖÖPAKKUMISED

Vajatakse LAPSEHOIDJAT
3 korda nädalas.
Helistada tel. 759-3276.

ESTO — HEIDELBERG
TORONTO/FRANKFURT
Lahkumine: 24. juulil – Tagasitulek: 1., 8. ja 22. augustil. Sõiduraha: Pensionärid – $764,00, lapsed – $559,00, täiskasvanud – $789.00. Lennujaama riigimaks ja tühistamise kindlustus ei ole kaasaarvatud. Lennujaama buss viib Frankfurti lennujaamast Heidelbergi ilma tasuta või väga väikese tasu eest. Tasuta parkimist saab Toronto lennujaamas. ● Soovitav on varakult hotelli reservatsioone teha.
Astuge ühendusse: ● MARLIN TRAVEL ● Jenny Saint, Don Mills (416) 445-8200 ● Anne Simms, Hamilton (416) 523-8000 ● Alexandra McGuire, Orillia (705) 325-6116 ● Gina Cheng, Vancouver (604) 263-1841

ROYAL LEPAGE
Royal LePage Real Estate Services Ltd. Realtor
Müüa all-linnas Yonge & St. Clair'i lähedal
UHKE KONDOMIINIUM, „TOWN HOUSE".
Suurus on umbes 1800 ruutjalga ja on 2 autoparkimise kohta.
Kui soovite seda näha palun helistage mulle.
HELISTADA
ANNE LEIUS ● 961-4444 kontoris ● 921-3245 kodus

Montreali Eesti Pensionäride klubil 140 liiget

Montreali Eesti Pensionäride klubi aasta-peakoosolek peeti pühapäeval, 12. jaanuaril pärast korralist jumalateenistust kiriku saalis, kuhu selleks 38 liiget oli kogunenud. Koosoleku puhuks olid klubi daamid, L. Ojaga perenaise osas, valmis seadnud kohvipuhveti maitsvate küpsistega.

Koosoleku avasõnas, esimees J. Toome tähendas, et asutamise aastal, 1978, oli klubil 150 liiget. Järgnevail aastail ületas liikmete arv 160-ne piiri, kuid Montrealist mujalesiirdumiste ja surmajuhtumite tagajärjel oli 1985-ks aastaks maksumaksjate liikmete arv langenud 140-le. Esimehe ettepanekul mälestati möödunud aasta jooksul surma läbi lahkunud liikmeid leinaseisakuga. Möödunud aasta tegevuse menukuse eest avaldas esimees tänu oma kaastöölistele juhatuses, perenaistele, kelle hoolitsusel klubi kokkutulekute puhul alati laud kaetud on, annetajaile, kelle helduse tõttu kaetud lauad nii rikkalikud on, juhuslikele abijõududele ja etlejaile klubi eeskava täitmisel. Klubi majandusliku seisukorra kohta ütles esimees, et kuigi tulud liikmemaksudest ja klubi ettevõtteist ei kata jooksvaid kulusid, on klubi majanduslikult heal järjel, tänu riiklikule toetusele „New Horizons"-süsteemi raames. Küll aga tuleb klubil valmis olla juhuks, kui riiklik-toetus tulevikus kahanema või hoopis lõppema peaks. Sellele tuleks eelolevaal aastal mõtelda ja ettevalmistusi teha teiste tuluallikate loomiseks.

Laekur A. Järvalaid andis üksikasjaliku aruande tuludest ja kuludest, mille tulemusena klubi kassaseis aasta lõpuks oli 7.760 dollarit.

Revisjonikomisjoni aruande esitas V. Niilend, kelle ettepanekul koosolek tänu avaldas A. Järvalaidile ja varahoidjale, N. Karklinile.

E. Tomseni aruande kohaselt peeti aasta esimesel semestril 17 ja teisel 12 klubiõhtut osavõtjate koguarguva 1497. Eeskavas on olnud muusikalisi ettekandeid, filme (linastatud klubi oma projekteerimisaparaadiga), loenguid, reisimuljeid, moerevüüsid, isiklikke mälestusi. Koosolek avaldas tänu eeskavade korraldajaile ja täitjatele.

Klubiõhtute päevaks otsustati jätta endiselt reede.

Esimeheks valiti ühel häälel senine esimees J. Toome ja juhatusliikmeiks A. Järvalaid, E. Saltenis ja E. Tomsen ning abipraost H. Laaneots, H. Höövel, N. Karklin, K. Koppel, P. Leithammel ja B. Liidumäe. Ametite jagamine toimub lähimal juhatuse koosolekul.

Juhatusliikme kandidaadiks valiti L. Rava. Liikmemaksuks määrati $5,00.

Klubi tegevuskava avaldatakse uue juhatuse poolt hiljem, kuid mõnede klubiõhtute eeskavad on juba kindlaks määratud:

24. jaan. film Emily Carr'ist. 31. jaan. J. Ülavere loeng Kesk-Ameerikast, eriti Guatemaalast. 7. veebr. Bernhard Kangro 75.a. juubel dr. Alfred Kurlents ja pr. Hilja Teose. Koosolek kulges asjalikus ja üksmeelses vaimus.

-ts-

Shoppers Drug Mart – Morningside Mall
Prescriptions ● Patient Record System for Senior Citizen
We deliver ● Kojutoomine
RICHARD LEWIS PHARMACY LTD.
255 Morningside Ave., West Hill, Ont. M1E 3E6 — TEL. (416) 281-3000

ACCENT ADJUSTMENT
Workshops Forming with Accent on English Pronunciation and Intonation Patterns:
● SMALL GROUPS
● TEN WEEKLY SESSIONS
● PERSONALIZED ATTENTION
Christine Gandy, B.A., Reg. O.S.H.A.
Language/Speech Therapist
767-6691

Talilaager

Talilaager,
lumesulgede pimestav lend
läbi talvemõttes metsa,
üle järvesilmade tuuleraja
ja lumemäeks muutunud katuse.

Talilaager;
talvelindude sädelev lend
läbi süngelt seisva metsa,
üle tuisusõlmede tallermaa
ja pakase-puistatud suusatee.

Talilaager;
laagriliste sütitav ind
piki laagrisse viivat suusarada,
üle valgesse vajunud mängumaa
ja lummu-udusse mattunud
mälestuste.

Talvetunded;
lumesulgede lohutav lend
läbi lummutava metsa,
üle mõttesõlmede mõistumaa
ja üksildusse kadunud tee.

◐

Eelmise aasta lõpul, jõulukuu 27.–30-ni, toimus lumisel Kotkajärvel vanemskautide ja vanemgaidide talilaager. Laagri nimi oli: „Talilaager – palju lund". Lund oli tõesti palju ja metsad olid uppunud pehmes lumes. Tehti suusasõite ja nauditi talvist metsaelu. Ööbimine oli hoonetes; Peamajas ja Rajatares. Toit (mis oli esmaklassiline) valmistati Kotkajärve köögis ja söödi Kotkajärve kohvikus.

Laagri vastutav juht oli Anne Orunuk. Tegevusjuht: Ingrid Kütt. Peremeha Eda Loo.

Üheks laagri ilusaimaks hetkeks kujunes jõuluõhtu Kotkajärve kohvikus (laupäeval, 28. dets.). Metsast oli toodud kuusk, mis asetati rauast jala pääle Kotkajärve kohvikusse (hr. Matsina tehtud jalg). Kuusk oli ehitud oma valmistatud ehetega. Põiki üle kohviku oli maitsekalt kaetud jõululaud.

Külaliste sisse astudes oli kohvikus elekter välja lülitatud ja kuusel ning laual särasid valged jõulukküünlad. Akende taga oli tume ja lumine mets, mis hiilgas pilvede tagant kumava täiskuu ähmases valguses. Jõulupuu all olid kingid. Mulje oli nii pühalik ja sügavmõtteline, et inimesed jäid vaikseiks ja isegi irvhambad olid õhtu jooksul väga viisakad.

Jõulutoit oli verivorstid, ahjukartulid, hapukapsas jne. Ei puudunud ka oma tehtud piparkoogid. Esivanemate jõulukommetest rääkis Ingrid Kütt. Siis lauldi jõululaule laululehtedelt, kuni jõuluvana (Margus Tae) asus kinkide jagamisele, mis toimus mõnusas meeleolus paraja naljaga. Jõuluõhtul oli 28 osavõtjat.

Talilaagri laul tehti laagri ajal ja see sai 30 salmi pikk (viisil: „Elas metsas mutionu"). Laul algas sõnadega: „Kotkajärvel lumelaagris sumas noortepere lumes. Lipp meil masti heisati, laager algand oligi."

Viimane salm tehti laagri lõpu eel ja see lõppes sõnadega: „Lahkusime rõõmsasti — lumi sadas edasi."

S.

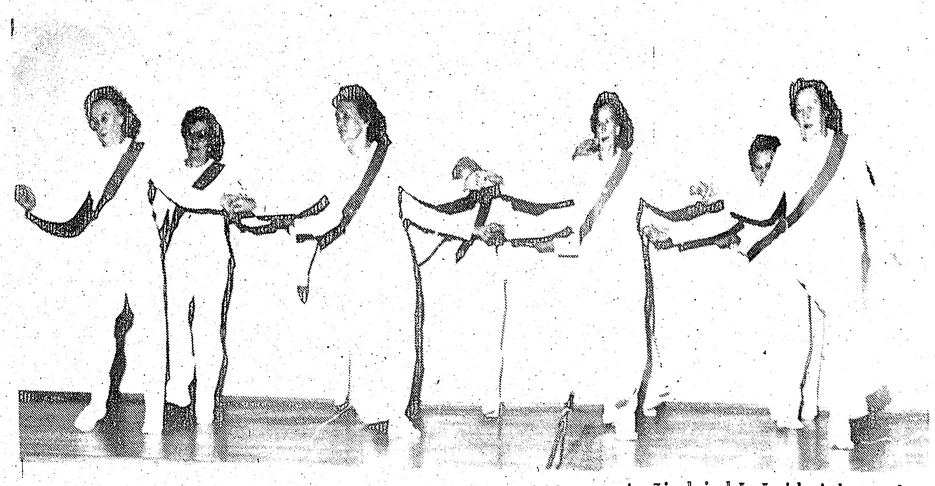

Pensionäride Klubi naiskoori pärastlõuna-kohvil esinesid klubi tervisvõimlejad L. Luide juhatusel.
Foto — O. Haamer

Koosviibimine aitas täita kcori kassat

Pensionäride Klubi Naiskoori pärastlõuna-kohvi neljapäeval, 16. jaanuaril Eesti Majas oli eriti rahvarohke ning aitas pisut täita kassalaegast, millel juba põhi paistma kippus.

Koori esinaine Aino Laanep tervitas koosviibijaid ja tänas rohkearvulise osavõtu eest. Koorijuht Margit Viia juhatusel esitas koor moto järgi: „Sääl, kus Emajõgi voolab . . .", M. Lüdig'i „Veli, hella vellekene", M. Antsev'i „Linnuke" ja lõbusa „Konna kosjalugu". Klaveril saatis koorijuht M. Viia. Trio, koosseisus A. Laanep, L. Toming ja V. Männik esitasid „On kallis mulle kodupaik" ja „Kullerkupp", saades väga tugeva aplausi.

Klubi esimees F. Terts ütles tänu kõigile, kes aitasid kaasa koosviibimise läbiviimisel ja korraldamisel ja rohkearvuliselt koosviibimisele tulnutele.

Tervisvõimlejad L. Luide juhatusel esitasid rütmilist võimlemist, kasutades saatemuusikaks helilinti, mis küll tehniliselt jättis pisut soovida, kuid oli tasakaalustatud tugevuselt ega tõmmanud ära tähelepanu võimlejatelt. Juhataja L. Luide sai tänutäheks tugevale aplausile lisaks kimbu roose ja iga võimleja suure roosiõie.

„Külapillimehed" August Tuvikese juhatusel mängisid tuntud tantsulugusid ja meeleolulaule, õhutades koosviibijaid kaasa laulma. Muidugi kasutati, pisut laudadest vabaks jäänud põrandapinda tantsupõrandaks, sest „perekonnavalsi" ja „Tibutantsu" viisid kõlasid nii kutsuvalt.

Sportlaager'86 augustis Jõekäärul

Sportlaager'86 7-18.a. eesti noortele toimub kohe pärast Jõekääru suvelaagrit: Laager algab laupäeval 2. augustil ja lõpeb laupäeval 9. augustil. Vanusegrupid oleksid 7-10-, 11–12- ja 13–18-aastased. Programm oleks erinev igale grupile. Õpetusalad oleksid: võrkpall, aastased õpiksid kõiki alasi. 11-12-aastased õpiksid viit ala. Noored 13 ja üle valivd ühe peaal ja kaks lisaala. Tervisereda, pesapall, vabaujumine, spordimängud, loengud ja filmid täiendaksid programmi. Sportlaagri tehniline nõuandev komitee ja asjatundlikud instruktorid kindlustavad, et instruktsiooni kvaliteet oleks kõrge tasemega.

Kui noored avaldavad küllaldaselt huvi, siis Sportlaagri juhatus korraldab 13nd18-aastastele võistelda teiste eesti noortega.

Sportlaagri maks oleks 125 (Kan.) dollarit. Osavõtjate arv on piiratud: palutakse varakult teatada (hiljemalt 1. märts, 1986.).

Informatsioon: Jaan Schaer, 2932 Windjamemr Road, Mississauga, Ontario L5L 1S7. (416)-820)6592.

Teadaanne Soomepoistele

Langenute mälestusjumalateenistus toimub 2. veebruaril koos Toronto Eesti Võitlejate Ühinguga Peetri kirikus, kell 11 hm. lipuvalve ja pärja asetamine monumendile. Samal, 2. veebruari pärastlõunal toimub ka Soomepoiste Klubi aastapeakoosolek Eesti Maja alumisel korral algusega kell 3 p.l.

Päevakorras: aruanded, tegevuskava ja valimised.

J/R 200 ja Soomepoiste liikumise 42. aastapäeva pidulik koosviibimine toimub E. Maja kohvikus laupäeval, 1. märtsil algusega kell 6 õhtul.

President Konstantin Pätsi mälestusjumalateenistus

Pühapäeval, 19. jaanuaril peeti Vana-Andrese kirikus Eesti Vabariigi presidendi Konstantin Pätsi mälestusjumalateenistus tema surmast 30.a. möödumisel.

Mälestusjumalateenistusel teenis õpetaja Udo Petersoo, sõnavõtt E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoolt.

Jutluse aluseks olid kolm esimest salmi kuningas Taaveti laulust, mis rõhutas inimese õndsust: Õnnis on inimene, kes ei käi õelate nõu järele, õndsad on rahunõudjad, õnnis on inimene, kes ei seisa ülekohtu teel ja ei kuulu pilkajate hulka. Jutluses ütles õpetaja, et iga võitlus nõuab ohvreid ja kannatusi. Meie ees on sammunud rahvajuhid, kellel on kaasas olnud Jumala õnnistus õiguse teedel käia. Meie rahvas on astunud ja võidelnud koos meie juhtidega. President K. Päts oli meie rahva poeg, meie eeskäija ka kõige raskemail aegul. Ta astus püstipäi rahva ees nii vabas kui ka orjastatud maal, kuni varises 30 aasta eest. Õiged on need, kes seisavad kurjuse vastu. Kannatus on mullaks, millest võrsub õigus.

L. Avesson mängis J. Sibeliuse „Finlandiast" lõpuosa — „Rahulaulu".

Järgnes aupeakonsul I. Heinsoo sõnavõtt. Ta tõi esile fakte presidendi elust ja tegevusest. Peale mitmekümneaastast survet vabade eestlaste poolt Rahvusvahelisele Punasele Ristile saabus nende peakorterist Genfist 1974. aastal teade: „Neile on teatatud N.L. valitsusorganite poolt Eesti Vabariigi presidendi Konstantin Pätsi surma ajana 18. jaanuar, 1956. Surma põhjust ja matusepaika ei teatatud". Hilisemad teated Venemaalt väljapääsnute kaudu märgivad K. Pätsi surmapaigana närvihaiglat Kaasanis. Vangina, hüljatuna, oma rahvast eraldatuna ja halvasti koheldatuna, haige raugana suri E. Vabariigi president ühe moodsa aja kõige kohutavama terrorisüsteemi kätes.

„I. Heinsoo esitas K. Pätsi eluloo, jagades selle kolme perioodi: K. Pätsi rahvuslik ärkamine seminaripäevist, selle süvenemine Tartu ülikooli õpingute vältel ja siirdumine Tallinna rahva keskele, rahva eest võitlema. Järgnes ajalehe „Teataja" asutamine ja selle toimetamine. See ajaleht sisendas rahvustunnet oma lugejais ja 1904. aastal linnavolikogu valimistel olid eestlased edukad, millega võõraste selgroog oli murtud. Seda nimetati Tallinna vallutamiseks K. Pätsi poolt.

Teisel perioodil oli pöördepunktiks Eesti Vabariigi väljakuulutamine 24. veebr. 1918. Kolmandaks epohhiks, mil K. Pätsil oli suundamäärav osa, oli iseseisva Eesti ülesehitamine. Rahvas, tundes end peremehena omal maal, asus innuga ülesehitavale tööle, mis andis lühikese ajaga üllatavaid tagajärgi. Eestlane sirgus kiiresti vabaduse soojendavas päikeses.

See periood kestis kuni Eesti kaotas oma vabaduse. vahepealsed ajad ei olnud kerged riigijuhile, kuna tema pidi riigilaeva kindlasti juhtima läbi paljude olukordade, mis siiski lõppesid igakordse otstarbeka lahendusega. Tema ustavust oma rahvale kinnitab vangipõlvest saadetud kiri ainult paar aastat enne surma, kirjutatud 1977 ja toimetatud vabasse maailma.

„Kaasmaalased! Tervitan Teid meie võitleval kodumaal, Vene vanglates, välismaal ja Teie sünnikohtadel ning soovin Teile kõike head ja kindlat meelt ja jõudu Teie õiglases vastupanus . . . Mina olen uhke; meie kindlameelne rahvas, olge julged ja kindlad ja püüdke jõuda meie suurele eesmärgile, nimelt et vabaks jääksid meie kodud, meie rahvas ja vabaks meie kodumaa!"

Konsuli ettepanekul lõpetati K. Pätsile pühendatud jumalateenistus Eesti hümniga. Lipuvalve oli Eesti Võitlejate Ühingu leinalindis lipuga. Lipuvalves: M. Niinevee, A. Tooming, J. Kirsipuu.

Vastavalt trükikoja tehnilistele nõuetele palume käsikirjad „Meie Elu" toimetusele saata masinkirjas ja võimalikult varakult enne lehe ilmumist.

„Kungla" valmistub suuresinemiseks

T.E.R.R. „Kungla" peakoosolekul, 9. oktoobril 1985.a., valiti juhatusse:

Peeter Jeeger — esimees; Cindy Härm — abiesimees; Juta Metsala — laekur; Peeter Roose — abilaekur; Mollie Parum — sisesekretär; Aime Olup — välissekretär; Michael Sadul —varahoidja ja Vivian Oder — üldrühmavanem.

„Kungla" 75 liiget on olnud väga tegevad. Kolmapäeviti on harjutused ja ettevalmistused suuresinemise jaoks 8. veebruaril. „Kungla" tantsulavastus „Kas mäletad?" toimub Earl Haig Collegiate'is, Bob Cringan Auditorium'is. Piletid on saadaval „Kungla" liikmetelt.

Eritegevustest siiani on olnud treeninglaager „Lirts" 4-6. oktoobrini 1985.a. Kotkajärvel ja rulluisutamine all-linnas. Kavas on veel väljasõit suusaradadele koos Toronto Eesti Keskkooliga ja ettevalmistused esinemiseks suvel Vancouver'is, Expo '86.

Eesti Rahvatantsijate Rühm „Kungla" juhtkond. Vasakult Cindy Härm, Aime Olup, Mike Sadul, Vivian Oder, Peter Jeeger, Juta Metsala, Peeter Roose. Ees – Toomas Metsala ja Mollie Parum.
Foto — Henry Raud

Üleskutse lauljatele

Torontos algavad varsti laulu-harjutused Heidelbergis toimuva Euroopa Eestlaste IV Laulupeo ettevalmistamiseks. Ühendatud koor koosneb Toronto ja ümbruskonna lauljatest, kes on huvitatud esinema laulupeol ja ka iseseisvalt lühikavaga. Palun lauljaid registreerida, kes soovivad seda ilusat kontsertmatka kaasa teha. Reisi korraldajaks on Paul Kristal (tel. 782-5845), kelle käest saab lähemat informatsiooni.

Loodan, et veel mitmed lauljad tunnevad huvi laulda Heidelbergis ühendatud kooris.

KOORIJUHT ASTA BALLSTADT

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Kui Teie olete 60-71 aastat vana ja kui Te soovite oma RRSP-d pidevaks sissetulekuks muuta, võin Teid aidata asutuse leidmisega, mis pakub Teile kõrgeimat sissetulekut.

TARVO TOOMES
495-6805
ehk 968-1444
MONEYSTRAT Inc.
187 Gerrard St. E. Toronto

Kas aatomijõujaam on ohtlik?

Alma Materi Päev Montrealis

Alma Materi Päeva aktus Montrealis toimus eelmiste aastate eeskujul koguduse saalis, ja nagu tavaliselt, koguduse saalis, ja nagu tavaliselt, ja oli osalejaid rohkesti. Avasõna ütles üliõpilasseltside esindaja J. Nurmberg, mispeale lauldi ühiselt „Vivat academia". Aktuse kõne pidas dr. heiki Tamm teemal „Aatomijõujaam — ohtlik või ohutu?"

H. Tamm, kes omandas mehhaanikainseneri kraadi 1966.a. McGillis ja doktorikraadi 1971.a. Saskatchewani ülikoolis, oli lühemat aega professoriks Guelph'i ülikoolis, et a. 1973 astuda Atomic Energy of Canada teenistusse, kus ta on juhendanud mitmesuguseid teaduslikke uurimistöid, kuni tema määramiseni AEC Research Co. täidesaatva asepresidendi vanemaks nõunikuks 1984.a. Dr. Tamm on kujunenud üheks enim kvalifitseeritud teadlaseks tuumaenergia tootmise alal ja on seega vaieldamatu autoriteet aatomijõujaama ohtlikkuse või ohutuse küsimuses. Mõningaid peajooni tema ettekandest:

Tuuma- ehk aatomenergia on saanud tähtsaks teguriks elektrijõu produtseerimisel. Ontarios näiteks, kus praktiliselt kõik veejõud on juba rakendamist leidnud, on elektrijõu toodangu suurendamise ainsaks alternatiiviks jäänud soojusjõujaamad. Neist kõige ökonoomsemad on CANDU aatomijõujaamad, millede toodang moodustab üle 33% Ontario Hydro koguproduktsioonist. Nende ehitamine on oluliselt kulukam tavalise soojusjõujaama ehitamisest, kuid see on kompenseeritud kütteaine odavusega, sest sama energiahulga tootmiseks, mida annab 1 kg uraanioksüüdi, kuluks 20.000 kg kivisütt. Kui tavalises soojusjõujaamas turbiinide käivitamiseks tarvilikku veeauru saadakse mõne fossiilse kütuse põletamise teel, siis aatomijõujaamas kuumendatakse vett uraani abil. Üks aatom koosneb teatavasti tuumast ja selle ümber keerlevaist elektronidest. Tuuma moodustavad positiivselt laetud prootonid koos neutronitega, mille arv kõigub nullist kuni suure hulgani. Kergeima algaine, vesiniku tuum koosneb ainult ühestainsast prootonist, kuna, võrdluseks, uraani tuuma moodustavad 92 prootonit ja kuni 146 neutronit. Kui üks aeglane neutron põrkub uraani aatomiga, võib viimane lõhestuda kaheks väiksemaks, ebastabiilseks aatomiks ja seega vabastada energiat.

Analüüsides, milles ühe CANDU jõujaama ohtlikkus võiks seisneda, tuleb kõigepealt kõrvale heita mõte, et seal mingit plahvatust esineda saaks aatomipommi eeskujul, sest selleks peaks seal leiduma uraan 235-t, millist isotoopi CANDU jõujaamas kasutatava uraani hulgas leidub ainult 0,7%. Kõik muu on uraan 238, mis ainult absorbeerib neutrone. Küll aga on julgeoleku huvides tähtis pidada valvet radioaktiivsete ainete üle, mis tekivad aatomi purustamisel. Need eritavad energiat soojuse ja radioaktiivsuse näol, kuni nad ükskord stabiilseks muutuvad. Eristatakse kolme liiki radioaktiivset kiirgust — alfa, beeta ja gamma. Alfakiired on ohtlikud, kui nad sissehingamise või allaneelamise teel siseelundeisse satuvad. Kui alfakiirguse tõkestamiseks piisab paberilehest või nahast, mis meid katab ja beeta jaoks on õhuke metallileht küllaldane, siis gammakiirgust suudab pidurdada ainult paks seatinaplaat. Kiirguse kontrollil aatomijõujaamason määrav tähtsus. Ometi pole absoluutne kiirguse vältimine tegelikult võimalik ega ka vajalik, sest kiirgust on alati olnud ja on looduses kõikjal meie ümber. Elamine aatomijõujaama vahetus naabruses võib anda inimesele kiirgust 1 millirem aastas, mis on üks sajandik sellest annusest, mida inimene ilma ohuta võib taluda ühe päeva jooksul. Võrdluseks tähendatagu, et värvilise TV ees istumine annab aastas 2 mrem'i, lennukisõit üle Kanada 5 mrem'i ja üks rõntgenivõte 40 mrem'i.

JULGESTUSSÜSTEEM

Vaadelgem, kuidas ühe jõujaama julgestussüsteem õnnetuse puhul funktsioneerib. Kui mingi valefunktsioneerimise tagajärjel ülekuumenemine aset leiab, siis pole veel karta põletisaine laialivalgumist, sest seda takistab aine tahke olek. Ainult gaasistunud osised saavad levida. Järgmiseks tõkkeks on tsirkooniumist kest põletisaine ümber. Kolmandaks kaitsevahendiks on jahutustorustik. Neljandaks — see masiivne betoonhoone, nn. „containment building" ehk „ohjeldushoone", mis reaktoreid ümbritseb. See on täielikult õhutihe ja enamasti ühendatud ühe teise hoonega, mis alaliselt vaakumi all hoitakse. Õnnetusjuhu puhul avaneb avaus nende hoonete vahel, mille tagajärjel õhusurve üldiselt alaneb. Kui nüüd ohjeldushoone perimeetris midagi lekkima peaks, siis lekiks see sissepoole. Viiendaks ja viimaseks julgestusvahendiks on keelutsoon reaktori ümber, kus ühtegi elanikku pole. Kui eelmisist barjääridest kõige kiuste ometi midagi läbi pääseb, siis ei saa see olla midagi muud, kui radioaktiivne gaas, mille kontsentratsioon õhus hajub sedamööda, mida kaugem on elamispiirkond jaamast. Õnnetuste vältimiseks peab iga kasutatav materjal ja töö vastama rangeile kvaliteedinõudeile ja mitmed kaitsevahendid õnnetusjuhtude puhuks on kahekordistatud. Näiteks reaktori tegevuse katkestamiseks on kaks üksteisest sõltumatut vahendit. Kui protsessis midagi valesti läheb, langeb reaktorisse kimä erilisest materjalist vardaid, millede on omadus neutrone absorbeerida. Samal ajal hakkab üks teine süsteem pumpama absorbeerivat vedelikku moderaatorisse, mille tagajärjel aatomipurustamine võimatuks muutub. Raske juhus oleks reaktori ülekuumenemine jahutusvee toru lõhkemise tagajärjel. Selle vältimiseks on häda-jahutussüsteem, mis suure surve all nii palju uut vett asemele pumpab, et jahutusvee nõutav tase ei langeks. Võimatu oleks siin kirjeldada julgestussüsteeme kõigi võimalike õnnetusjuhtude juhuks. Mainitagu vaid, et tegelikud kogemused on näidanud, et hirmul on sageli suured silmad. Palju kõmu tekitanud Three Mile Islandi intsident Ameerikas polnud kaugeltki nii tõsine kui seda kirjeldati. Kui seal ühe jahutusvee kaitseventiili lahtijäämise tõttu tagavara kaitsesüsteem vett juurde pumpama hakkas, lülitasid töölised eksikombel selle välja, mille tõttu vee tase alanema hakkas umbes 10 cm võrra tunnis. Eksitust märgati 13 tundi hiljem. Vastasel korral oleks kogu jahutusvee süsteem kuivaks jooksnud ohjeldushoone põrandat üle ujutades. Sinna vette langedes oleks lõpuks jahutatud saanud ka ülekuumendamise tagajärjel purunenud reaktori osad koos kütteainega. Tagantjärele seda seika hinnates peab möönma, et kui see majandusliku küll katastroofiline õnnetus julgeoleku seisukohast vaadatuna päris tähtsusetu oli, siis radioaktiivse kiirguse kvantum kogu selle kriisi kestel ei ületanud seda, mis kaasub ühele tavalisele röntgeniülesvõtte tegemisele.

Oma huvitava ja rikkalikult diapositiividega illustreeritud ettekande lõpetas kõneleja ühe tabava tsitaadiga: „Ialgi varem ajaloos pole inimkond tegelenud jõuga, mis sisaldab nii palju potentsiaalset ohtu, kuid samaaegselt pakub nii suuri võimalusi inimkonna tulevikuks ja maailmarahuks. See avastus, millega meie tegeleme, haarab loodusjõude, mis on liiga ohtlikud, et neid mahutada meile tuntud kontseptide raamidesse." See väga tänapäevsena kõlav tsitaat pärineb aastast 1875, kui Ameerikas muret hakati tundma plahvatusmootorite kasutama hakkamise pärast jõuvankrite jaoks.

AKTUS

Aktuse muusikalises osas esitas helikunstnik Jan Järvlepp 3 pala tshellole: Kaljo Raidi „Largo", J.S. Bachi „Preluudiumi" ja Mihkel Lüdigi „Eesti tantsu". Saatjana klaveril esimese ja kolmanda helitöö esitamisel toimis helikunstnik K.J. Raudsepp. Kõik 3 meisterlikult ettekantud pala leidsid publiku poolt vaimustatud vastuvõtu ja kunstnikud said kauakestva kiiduavalduse osaliseks.

Auhinnakomisjoni nimel teatas dr. A. Kurlents, et sel aastal ühtegi võistlustööd ei esitatud. Komisjoni laekur, abipraost H. Laaneots, esitas komisjoni kassaaruande ja komisjoni kolmas liige, dr. M. Puhvel, luges ette üleskutse üliõpilastele võistlustööde esitamiseks 1986.a. Alma Materi päevaks.

Aktuse lõppsõnas Katrin Heyduck tänas korraldajate nimel kõiki, kes aktuse kordamineku on võimaldanud ja kohvilaua katavad. Aktus lõppes ühiselt hümni laulmisega. Ühislaule aktusel saatis klaveril K.J. Raudsepp ja teadustajana toimis Allan Langvee. Aktusele järgnes kohvilaud.

-ts-

PLUMBING, HEATING and REPAIRS
Õli-, gaasi- ja elektriahjud, korstnavoodrid (chimney linings).
Ahjude puhastamine ● Eesti äri
ROLAND KULLIK
Tel. (416) 275-1280

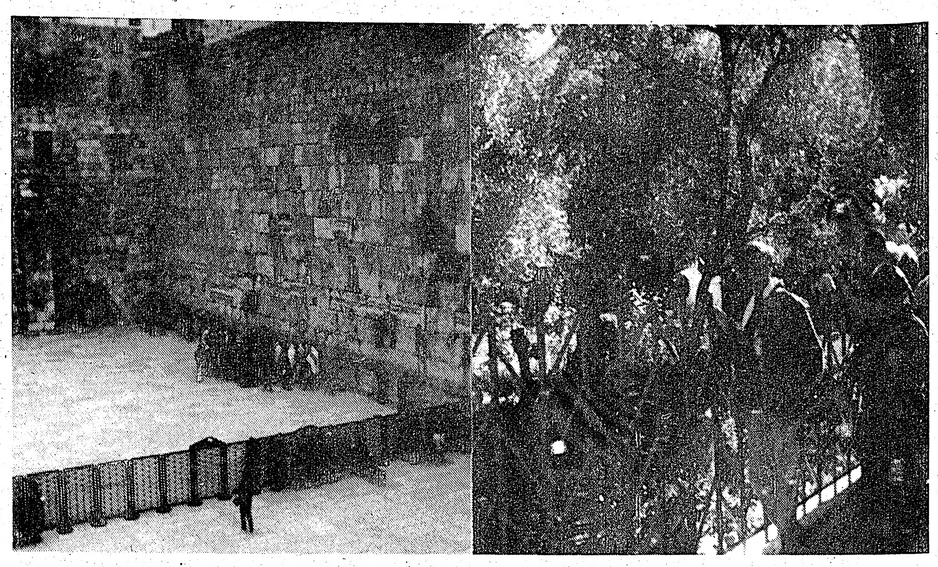

Nutumüür Jeruusalemmas. Ees naiste-, taga meesteala. Tagaplaanil võlvkäik templi „Kettide Värava" juurde. Paremal — Valve Tali Getsemane aias, kus kasvavad paar tuhat aastat vanad õlipuud.

„Estonia" Koor Pühal Maal (2)

Jeruusalemm – vana aga alati uus

Õhtupimeduses saabunud — 20-tunnise lennu järele siia Jeruusalemma, oli ihu küll pisut väsinud. Mõistus nõudis puhkamist. Öö oli katnud linna, aga kodu-kellaaeg oli alles keskpäev ja süda tormas ringi kõikides piibli- ja ajaloost teada paikades, mis nüüd kõik olid siinsamas, käe- jala kaugusel.

Nõnda mööduski see uneaeg pigem ootuse ja ärevuse kui tõsise, rahuliku puhkamisena.

Samm-sammult hakkas kardina vahelt ahetama. Lõpuks näis algav päev olevat oma tööga nii kaugele jõudnud, et söandasin uuesti rutata akna juurde — viimaks ometi seda kuulsat linna oma silmaga ja päevavalges vaatama.

Varahommikune ärkav linn on nagu iga koduaegne koht. Pisut unine, pisut tühjavõitu ja aeglane. Üksik auto või inimene otsib algavat päeva.

Minu hotellituba — esmaklassiline nii sisu, puhtuse kui funktsionaalsuse poolest — asus 20. korral. Noh, siit nägi linna nagu maakaardil: ristirästi asfalteeritud tänavaid, majade lamedaid katuseid oma naljakate päikesekiiri püüdvate veesoojendustе seadeldistega. Siin-seal rohelist. Taamal, tõusvate mäeveergude serval näeb, ilmselt uusi, verivärskeid elamurajoone, üksikuid kõrgehitusi ja jälle tublisti rohelist.

Aga kõigest sellest tõuseb üles — oma aega ja arusaamisi jõuliselt allakriipsutav Jeruusalemma vanalinna kindluse müür. Nii nagu Toompea, Schnelli tiigi poolt vaadatuna. Aga mitte paekivi-hall, vaid liivakivi rõõmus roosakaskollane. Valitsemishimulise välimusega ja muidugi omaette mäe otsas. Müüri taga kirikute tornid, igal tornil oma usu arhitektuuri pitser peal.

Eestlasi kuningas Herodese poolt ehitatud linn-kindluse Masada varemetes.

PÜHA LINN

Jeruusalemm — „Kõrge linn", nagu mõned teda kutsuvad, või siis „Rahupaik", nagu see sõna heebrea keelest on tõlgitav.

Siin asuvad kuningas Taaveti ja Saalomoni templid. Siit tõusis taevasse Muhamed ja siin asub ka Kristuse Kannatustee.

Jeruusalemm on püha linn nii muhamedi-, juudi- kui ristiusulistele — püha linn monodeistlikule maailmale.

Kõik need faktid jooksevad üle mäluekraani — aga päev aina paisub ning tänavapilt muutub ikka inim- ja liiklusrohkemaks. Aga mida suuremaks tõuseb „sagimine" uues linnas, seda stabiilsemana ja ajalukku tagasitõmbununa mõjub vana, püha, päris Jeruusalemm.

Esimene ja teine päev Iisraelis oli „Estonia" Koorile rakendatud turismina. Esimene kuulus Jeruusalemma vaatlemiseks ja teine bussimatkaks Iisraeli südamaadele — kus Jeeriko, Massade ja Surnumeri olid olulisemad sihtpunktid.

Hommikueinel — mis on mitmekülgne ja maitsev — tutvuneme veel paremini oma noore ja noorusliku reisijuhiga. Esimene mulje, et mees tunneb oma maad ja ka ülesannet jätkuvalt aina süveneb. Teejuhist, ametnikust saab varsti usalduslik „oma inimene", grupi liige, kes kohapealsetes asjades meist kõigist on muidugi paremini informeeritud ega pane pahaks, kui pärid veel juurdegi.

Ja pärida on palju.

Läheme vanalinna — päris Jeruusalemma. Teel sinna on reisijuht annud seletuse Jeruusalemma kohta olgu usuliste või ajaloolisarhitektuuriliste väärtuste kohta.

Tõuseb tuttav, eesti rahva seisukohalt traagiline paralleel: Iisrael koos Jeruusalemmaga asub Mesopotaamia ja Egiptuse vahelisel kaubanduslikul ühendusteel. Ja nii nagu vallutushimule ida läände, või vastupidi lääs itta liikudes, alati meie mäalt läbi läheb, nõnda asub ka Iisrael suures ja Jeruusalemm konkreetses mõttes samasuguses tõmbetuulises geograafias.

USKUDE AJALOO MUUSEUM

Jeruusalemma vanalinn on muidugi uskude ajaloo muuseum. Kitsad tänavad, mulle uudse välimusega tsivilisatsioon. Aga sellest muuseumist on saanud nüüd küllaltki pealetükkiv turuplats.

Mõistus ütleb küll, et kogu selle ajaloolise rikkuse säilitamise kulu tuleb ju kuskilt katta, aga süda sõrmitseb uue testamendi paralleelil, kus kirjeldatakse Jeesuse suhtumist templi uksel leiduvatesse kaubitsejatesse. Aga, eks needki varustasid palvetajaid ohverdamiseks vajalikuga.

Samm-sammult tutvuneme vana Jeruusalemma oluliste elementidega. Linna, kui kindluse kasvamisega ja kujunemisega, mosheede ja kirikutega.

Külastame muhameedlaste pühamaid, arhitektuuriliselt omapäraseid paiku. El Agsa ja eriti kuldse kupliga Es Sakhra on mosheed, mis nagu Toompeal asuv õigeusu kirik, ulatab igale poole üle terve linna. Vist nii siin kui seal dikteeris kiriku asukoha valimise mitte usuline, vaid mõni poliitiline motiiv. Mõlemad mosheed on range sõjaväelise kaitse ja kontrolli all. Viimase ees asuval trepil on tehtud ka pilt, mis ilmus „Meie Elu" eelmises numbris.

Traditsiooniliselt minnakse mosheedesse ilma kingadeta. Tänu tänapäeva atmosfäärile pidime ukse taha jätma ka käe- ja kandekotid ning kaamerad.

Koorijuhina oli mul pisut kõhe tunne, kui koor enne esinemist järsku sukkade väel kõnnib mööda külma kivipõrandat. Jumala abiga jäid suuremad kaotused siiski tulemata.

NUTUMÜÜR

Vahest kõige olulisema muljena sellest juudiusu pühast paigast tõin kaasa tunde, et selle paiga nimi on vale. Kõndisin müüri juurde. Katsusin käegagi seda imeliku nimega kõrget kivimüüri — mulle tundmatus keeles palveid lugevad grupid ja üksikud mehed ümberringi. Müüri vasakus servas on ligi saja meetripikkune, üsna kõrge koobas. Astusin sinnagi sisse. Seal oli palvetajaid rohkem kui väljas. Selles tõsimeelses atmosfääris puudus nutt, oli tegemist palvetamise vormiga, mis meile pole kodune. Koht tuleks, vähemalt eesti keeles, tõlkida Palvemüüriks.

Läbi tungleva ja kaubitsemisrõõmsa basaari jõudsime välja kristlase südamele vahest kõige lähemal seisvale paigale: Via Dolorosa kaudu üles Kolgata mäele.

Kui Via Dolorosa oli ise juba täiesti „turistipüünis", siis Kolgata mägi oli mulle lausa ehmatus.

Paik, kus Jeesus läks ristisurma, on kujunenud usuliste tõekspidamiste väliste vormide ebatolerantsuse tempiks. Kolgata mäele on ehitatud kirik „Püha Haud". Ühe katuse all asub nii Kolgata mägi kui Jeesuse haud — et nimetada vaid olulisi elemente. Kirikut hooldavad eraldi kabelites kuus erinevat usulahku. Aga kiriku võtmed olevat koguni muhameedlaste käes.

Vormi tähtsuse süvenedes sisu aina taandub.

Lahkudes Jeruusalemma vanalinnast läbime taas poodide-äride ahela. Siin leidub kõike, mida suhupistmiseks, sõrme-, kätte-, jalga- või selgapanemiseks vaja läheb. Silma puutub särke, milledele tänapäeva kombel on lööklauseid peale trükitud. Üks nendest loeb: „USA, dont't worry, Israel is at your side".

Seda enesekindlust kohtame uues, kaasaegses Jeerusalemmas üsna selgesti. Aga rõõm on taibata, kuidas üks rahvas, kes on saanud võimaluse oma elu ise korraldada, seda ka suure innu ja tõsidusega teeb.

KÕRBEALAD

Jeruusalemm on kiviehituste linn. See ordonants kehtivat karmilt ka tänapäeval. Uues Jeruusalemmas ringi liikudes võid ikka ja jälle unustada, et oled Lähis-Idas. Kogu uuelinna ilme ja välimus ning isegi ehitustegevuse intensiivsus on identne paljude jõuliselt arenevate linnadega üle maailma.

Reis Iisraeli kõrbealadele, Jeerikosse ja Surnumere äärde viib rändaja hoopis teise maailma. Silma puutub looduse surve elustiilile. Võitlus kõrbe käest tagasi võita viljakandvat maad on ilmne ja aukartust äratav.

Üksikud beduiiniasulad ümarguseks kulunud kivises veerevmäestikus jahmatavad telkelamute juures seisvate autode ja TV-mastidega.

Tee piki Surnumere kallast — et jõuda imepärasesse „Kaljulossi" Masadasse — see on alles üsna uus. Nõnda räägib meie teejuht. Tõesti, tee kõrval jookseb lai liivarada, mis on mõeldud nendele, kes oma transpordiks kasutavad roomikuid või siis hoopis eesleid või kaameleid.

Masada on üksiku mäe tipus asuv, kuningas Heroodese poolt rajatud linn-kindlus. Nüüd on sellest muidugi järel ainult varemed. Surnumeri sügaval meie koori jalgade ees, lauldakse küsimust: kas siis selle maa keel laulutules ei või, tõusta taevani üles.

Estonia moto laulmine toob kogu reisi ja turismitamise tagasi maa peale: homme laulame Petlemmas!

Aga „koduteel" — „publiku" tungival nõudel tehakse peatus Surnumere äärde rajatud mudaravilas.

Suurem osa koorist kontrollib Surnumere vee kandvust ning nii mõnigi eksperimenteerib tervisemuda efekti hääleulatusele.

Mida kõike eesti laulu tutvustamiseks ei tule ära teha!

R.T.

„Estonia" Koori liikmeid „mudaravil" Surnumere ääres.

Foto — Hans Westerblom

Üle 63 protsendi hääletajaid EKN valimistel Suur-Torontost

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas uue koosseisu valimistel jagunes hääletajate osavõtt eestlaste keskute järgi: St. Catharines & Niagara Falls piirkonnast — 2,6%; Kitchener-Waterloo-Guelph — 2,0; Hamilton-Burlington — 0,6; London-Sarnia-Windsor — 1,5; Ottawa — 2,0; Põhja-Ontario (S.S.Marie, Sudbury, Thunder Bay j.t. keskused) —4,8; mujal Ontarios — 6,6; Quebec — 4,8; Idarannik — 1,1; Läänerannik — 4,5; Kesk-lääs (Alberta, Manitoba & Saskatchewan) — 1,3; Suur-Toronto (kaasa arvatud Mississauga ja Thornhill) — 63,4.

Enamus hääli tulid Suur-Toronto piirkonnast, aga toodud protsendid reflekteerivad enam-vähem eestlaste jaotust üle Kanada.

EKN

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

ARSTID

Leo Kann, D.C.

CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

JURISTID

Andres Olvet, LL.B.

ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow & Hendy
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110

Baltlased protesteerisid Seattle'is TV-saate pärast

Seoses tähelepanu äratanud Phil Donahue TV-saatega „Seattle-Leningrad", mida näidati nii USA-s kui N. Liidus, olid ekraanil ka protesteerijad Balti rahvusgruppidest oma lippude ja loosungitega. Kuna saade kanti üle satelliidi kaudu, oli see 29. dets. õhtul kl. 9-11 Leningradi TV-s ja seega pidi nähtav olema ka Eestis ja Soomes. USA-s näitasid seda sada TV-jaama täielikult või lühendatud kujul.

Detsembri algul ilmus Seattle'i päevalehtedes teade, et tuntud TV-intervjueerija Phil Donahue on saavutanud kokkuleppe vastavate N. Liidu asutustega tsenseerimata TV-saateks diskussioonist Seattle ja Leningradi elanikkonna vahel, ning et diskussioonist osavõtjad valitakse soovijate hulgast. Telefoniline järelepärimine asjaosalisest stuudiost andis vastuseks helilindistatud juhtnöörid, mille alusel tuli sisse saata kirjalik sooviavaldus koos andmetega — nimi, aadress, vanus, elukutse, organisatsioon ja sõjaväeteenistus. Samuti teatati, et sooviavaldajate skriinimiskomisjoni kuulub ka üks Leningradi TV esindaja.

Kuigi vastavaid sooviavaldusi oli ohtrasti sisse saadetud, nii Balti päritoluga kui ka teiste ikestatud rahvuste inimeste poolt, ei olnud ühtki neist programmi koosseisu valitud.

Kuna selline valiku-protseduur oli ilmseks diskriminatsiooniks Balti riikidest pärinevate USA kodanikkude vastu, ning et asjatundlike inimeste sihilik eemalejätmine võis ilmselt kahjustada sellise programmi väärtust, juhiti Balti rahvusgruppide poolt kohaliku uudistemeedia tähelepanu eelnimetatud asjaoludele.

27. dets. toimus pressikonverents, kus otsustati avaldada protesti TV-saate ajal 29. dets. Protestipäeva hommikul ilmus juhtkiri pühapäevases „Seattle Times'is", mis juhtis muu hulgas tähelepanu asjaolule, et Eesti, Läti ja Leedu päritoluga inimesed on sihilikult programmist eemale jäetud.

Saade toimus 29. dets. kell 9 - 11 õhtul. Protestist osavõtjaid hakkas stuudio ette kogunema tund varem, kui ilmusid kohale ka esimesed programmist osavõtjad. Igale stuudiosse sisenevale osavõtjale kui ka stuudio personalile jagati tutvustavat materjali Balti riikide, dissidentide ning ka Kaisa Randpere kohta.

Alul näis stuudio olevat protesteerijate juhtes veidi umbusklik. Oli kohale tellitud kari politseinikke, kes valvasid sissekäiku ning ei lubanud kellelgi kõnniteelt stuudio uksele lähemale astuda, välja arvatud erikutsega osavõtjad.

Kella 9-ks oli protesteerijate hulk kasvanud umbkaudu sajale, mis tõi kohale ka teised uudistemeedia esindajad. Protesteerijate pildistamine, filmimine ja intervjueerimine kestis ligemale tund.

Kuna ilm oli külm, umbes 34°F, hakkas protesteerijate arv kahanema, eriti nende arvel, kel olid kaasas lapsed. Selleks ajaks oli stuudio nähtavasti tutvunenud protesteerijate tutvustamis-materjaliga, ning protesteerijad kutsuti stuudio eeskotta, kus neile serveeriti kohvi ja küpsiseid. Varsti ilmus eeskotta üks Donahue assistentidest, teatades, et Donahue kavatseb läkitada Leningradi lühikest ülevaadet demonstratsioonist-protesteerijate marssimisest lippude ja loosungitega pikas ringis stuudio-esisel kõnniteel.

Marsiti umbes 1/2 tundi, mille jooksul saadeti Leningradi lühike ülevaade demonstratsioonist, teiselpool teed asuva TV-kaamera kaudu. Varsti ilmas Donahue assistent uuesti stuudio uksele, teatades, et saade on edasi antud ning et „Soviet officials were furious", mis võeti vastu tormilise kiiduavaldusega.

Ühisreis Laulupeole Heidelbergi

Reisibüroole „Marlin Travel" on avaldatud soovi korraldada ühissõit Saksamaale, kus juuli lõpul toimub Heidelbergis Euroopa Eestlaste IV Laulupidu. Kava kohaselt ühisreis „Esto-Heidelberg" algaks Torontost 24. juulil ja tagasisõit võiks toimuda soovi järgi kas 1. augustil, 8. augustil või 22. augustil. Sõiduhind 789,00 dol. pensionäridele 764,00 dol., lastele 559,00 dol.

Kuna korraldajaks on reisibüroo ja keegi teine ei saa hüviseid, antakse selle arvel tasuta bussireis Frankfurdi lennuväljalt Heidelbergi (lisamaks juhul, kui summa ei kata tegelikku sõidukulu). Samuti on võimaldatud tasuta autode parkimine Toronto lennuväljal.

Informatsiooni annab reisibüroo „Marlin Travel" (lähemalt kuulutuses).

Värvilised eksliibrised City Halli raamatukogus

Möödunud nädalast alates, kuni veebruari lõpuni, on mitmevärviliste eksliibriste väljapanek, mis 12 maalt 15 kunstniku viimase aja toodangust. Maad, millistest on väljapanek koostatud on: Holland, Norra, Saksamaa, Soome (2 kunstnikku), Itaalia, Jaapani, Taani, Tshehhoslovakkia, Ungari, USA ja Eesti. Eesti mitmevärvilisi eksliibriseid esindab 1 paneelil Joh. Naha.

Raamatukogu avarais ja valguskülluseis ruumes mõjub väljapanek värvierksalt. Raamatukogu juhataja Ethel Keller on huvitatud eksliibriste väljapanekuist, millest esimesena esitati Esto '84 ajal kümne maa eksliibriseid, pearõhuga eesti eksliibriseid ja tutvustada Eesti nime. Väga abivalmilt on kaasa aidanud väljapanekuile raamatukoguhoidja Katrin Soots.

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI

AARDVARK

1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP

736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD

Avatud 7 päeva nädalas ● Ülelinna kohaleviimine

KÕIGE PAREMAD HINNAD TORONTOS
17 korterit 36-st juba müüdud.
Uus UPPER BEACHES KONDOMIINIUM eestlastele
3736 ST. CLAIR AVE. EAST
Uus, moodne, avar, privaatne, kvaliteediline kondomiinium – liiklusele kättesaadav ja jalutuskaugusel ranna pargist. ● Ehitus algab aprillis 1986, valmib mais 1987.
OSTKE NÜÜD, EELMÜÜGI HINNAGA ENNE KUI HINNAD UUESTI TÕUSEVAD.
Büroo avatud igal laupäeval ja pühapäeval kl. 1-5 p.l. või kokkuleppel 444-6405, 444-2897, 266-5019.

NÜÜD SAADAVAL

EDUARD TUBINA II „Legendaarne"
ja VI SÜMFOONIA
Neeme Järvi juhatusel

Saadaval Meie Elu talituses.

Postiteel või kojutoomine: ALAN TEDER, 29 Bowden St., Toronto, M4K 2X3 ● Tel. (416) 465-5382

Meie Noored

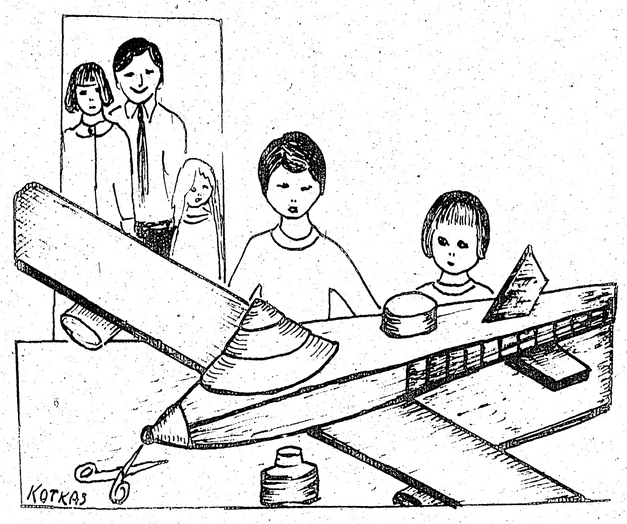

PÄRAST PÜHI

Esimese jõulupüha hommikul Allan ärkas varakult. Seda ei juhtunud koolipäevadel, aga nüüd oli hoopis teine asi. Jõuluõhtul, nagu ikka kombeks, tuli jõuluvana ja Allan ei saanud salata, kingituste jagamisel jõulutaat oli nii temale, kui ka õe- ja vennale helde. Muidugi Allan teadis, taat ei tulnud põhjanabalt Rudolf Punanina ja teised põdrad saani ees, see oli muinasjutt. Aga olgu pealegi, kord aastas, eriti rohkete kingituste puhul, võis ju nii mõelda ja uskudagi.

Ei tea, kas meelega või kogemata, temalt ei küsinud jõuluvana koolihindeid, ei ka soovitanud uueks aastaks paremat tunnistust, ega ka viisakamat käitumist, nii koolis kui ka kodus. Isegi seda ei nimetanud, et nad õe ja vennaga võiksid vähem omavahelisi lahinguid lüüa. Aga ka seda ei tarvitsenud juurelda, selge oli, kingitusi oli rikkalikult ja peale kõige muu, sai ta suure kasti, mille sees oli lennuki mudel. Just see mida ta väga tahtis. Praegu ei olnudki enam muuks aega, mudeli ehitamine tuli jalamaid käsile võtta.

Allan võttiski kasti ja läks alla, kus peale seltskondlikuruumi oli veel isa tööruum, kus igalühel oli võimalus töötada. Isal oli ka palju tööriistu, mida oli luba kasutada.

Allani peamine huviala oligi ehitamine ja leiutamine. Ta unistas oma isiklikust ilmaruumi sõidukist, millega igal ajal, millal aga tahab, kosmosesse võiks kihutada ja seal veel senileidmatuid planeete otsida. Ja, vaata ette, kui leiakski ühe ja seal elaksidki koomilised monsterid nagu TV-s näidatakse. Aga raketi ehitamine oli aeganõudev, maksis ka tohutult palju, seni võis lennuki mudelitega praktiseerida ja sedasamagi oma plaanikohaselt täiendada.

Et asi põnevam oleks, kinnitas ta uksele sildi: „Tüdrukutel ja nõrgasüdamega inimestel paluksin mitte sisse tulla!" Silt oli nalja pärast, vaikselt ta isegi lootis, et vend Peedu talle appi tuleks. Peedu oli alles üheksane, teda oli hea igaks lihtsaks tööks kasutada, näiteks, anna liimi, tõsta seda eest, lükka seda siiapoole jne. Õest ei olnud asja, tema oli alles viiene ja mängis nukkudega, ehitamised ja sildid teda ei huvitanudki. Allan oma kaheteist aastaga tundis end vanana ja väga targana.

Õnneks koolivaheaeg oli pikk, Allan ehitas ja Peedu oligi innukas aitaja ja kõik edenes jõudsalt. See oli nüüd kõige toredam tegevus, mida ta kogu oma eluajal teinud oli. Mudel oli ka hästi suur ja ta plaanitses seda veelgi igasuguste leiutistega täiendada. See ei olnud enam mõni laste mänguasi, oh ei. See ei olnud ka mõni robot, mida mõnesaja dollari eest poest osta saab. Olgu pealegi, et robotit saab juhtida käima ja rääkima, aga see on kellegi teise poolt leiutatud. Et robot hommikul võib äratada, mis ime see on, äratuskell teeb sama, või et signaali andes tantsib, või et hea nalja puhul silmi välgutab. Oma lennuki mudelisse tahab ta üllatamapanevaid leiutisi sisse panna ja ilmaruumi ehitab ta ka oma isikliku platvormi, kuhu alati maanduda saab ja seal võiks ta ka omad tuleviku puhkused veeta. Kõik on ju võimalik.

Mudel saigi valmis, Allan pidi tunnistama, venna püsivast abist oli suur kasu. Ainult muidugi, muist osasid tuli veel alles leiutada, aga seniks võisid nad mudeli välja viia, maja taga tühjal väljakul võis edukalt proovida.

„Kas viimegi välja?" küsis Peedu sama ärevusega nagu tal endalgi oli. „Välja, muidugi välja, paneme jakid selga ja siis . . ."

Kaks tarka ehitajat tõstis hellalt kalli äsjavalminud lennuki ja siis alles märkasid, nende tore mudel oli liiga suur. Nad käänasid seda küll otseti, küll põigiti, aga uksest see välja ei mahtunud.

„Mina tean", hüüdis Peedu lootusrikkalt. „Me lammutame kas pool lennukit, või — mis sa arvad — pool seina."

„Muidugi pool seina, me ei saa ju proovilendu teha, kui mudeli rikume", oli Allan kindel.

„Aga, kuidas me seda teeme?" päris Peedu.

„Oh see on ju päris lihtne, palju lihtsam kui mudeli ehitamine. Võtame suure haamri ja taome seina maha."

„Lammutate pool seina . . .!" hüüdsid isa ja ema kohkunult.

„Mitte just pool, aga ust tuleb kindlasti laiendada," arvas Allan asjatundlikult.

„Hakake siis aga pihta," ütles isa naeratust varjates. „Nagu mina aru saan, seina lõhkumisest veel ei aita, kelder on ju maa sees, te peate ka külmanud mulla eemale kühveldama. Aga seda kõike ainult ühel tingimusel, kui seina jälle uuesti üles ehitate."

„Natukene suureks läks jah see esimene mudel", tunnistas Allan häbelikult. „Seinalõhkumine on lihtne töö küll, aga seda ei tulnud ettegi, et uuesti üles ehitama peab. See on tüütu töö, kui aina lõhu ja ehita."

„Küll poisid on ikka naljakad, kas kõik, kes tahavad leiduriteks ja kuulsaks saada peavad maju lõhkuma . . .?" küsis väike õde õlgu väristades.

„Kas just maju lõhkuma, aga küllap neil kõigil juhtub suuri ja väikseid äpardusi", naeratas ema. „Allanil oli see esimene ja ega see veel viimaseks ei jää, enne kui ta kosmosesse kihutab." Ja isa lisas: „Tundub, täna jääb maja siiski purustamata ja me võime soojas toas edasi elada."

V.A. KIMBERG-KOTKAS

Mis on õnn?

See on sündmus meie elus, mis vastab meie soovidele ja valmistab meile rõõmu ilma meie kaasabita.

Õnneliku elu lipukiri on:

IGAÜKS ON ISE OMA ÕNNE SEPP!

Iga kordaläinud tegu valmistab meile loomisrõõmu ja see on suurim õnne-tundmus inimese elus. Kui mõni asi ebaõnnestub, ärgu heidetagu meelt ja kui vahel mõni „õnn" meid külastab, oldagu tänulik.

A.R.

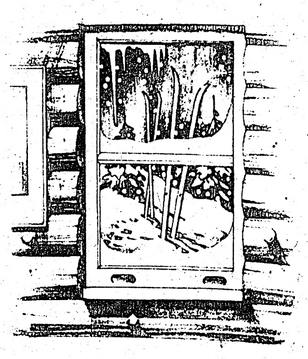

Omanda nende mõtete tuum!

Veetilk ei uurista lõhet kivvi ega kaljuseina mitte jõuga, vaid sagedase kukkumisega. Siiani ei ole leiutatud veel ühtegi meetodit, vahendit ega ravimit, mille abil võiks lapsele pähe teadmisi või keelt n.ö. „lükata". Kõik peab sündima kooskõlas lapse loomuliku arenguga — samm, sammult.

Nagu lapsele on vajalik igapäevane toit, nii vajab ta igapäev ka vaimutoitu, mille algeline osa on emakeele kõnelemine, lugemine. Ka kirjutamine. Meie ei tohiks neist kolmest võõrduda, vastupidi, neid tuleb süvendada!

Aidakem kaasa, et emakeel ei jääks „vaeslapse osasse" üheski kodus, kus vanemad on eestlased, kus kasvavad eesti lapsed! Sündigu see eestluse hoidmiseks, emakeele säilitamise ja kõrgelennulise eesti kultuuripärandi arendamiseks!

Aita kaasa paranduste tegemisel, eestluse huvides, seal kus on puudusi, seal kus sa viga näed!

SÕBER

Villu õiendab

Ema: Villu, kui ma välja läksin panin külmetuskappi kaks torditükki, aga nüüd on seal ainult üks tükk.

Villu: Ma ei tea. See teine tükk oli vist teisel riiulil, ma sinna ei vaadanud.

Talve lõbud

Sõidame talvel tihti maale. Seal on ilus, lumi on valge ja puhas. On tore suusatada üle värske lume. Meil on kõigil suusad, isal, emal, vennal ja minul. Meil on ka väike must puudelkoer Ricky. Tal on palju nalja meid kõiki tagaajades. Tihti suusatame järve jääl, siis Ricky jookseb kui meeletu meie järgi. Meie aga naerame, sest ta näeb ise välja nagu lumepall.

Mu vennal on lumesaan. On tore sellega sõita. Vend lubab mind oma seljataga istuda ja sõidutab mind. Vahest võin ka üksinda sellega sõita. Mina muidugi ei sõida nii suure kiirusega. Olen ettevaatlikum ja kartlik.

Sõidame vahest Põhja-Ontariosse, kus meie sugulased elavad. Oh, küll seal on alles külm ja palju lund. Küll on meil mõllamist ja nalja kelgutades suurest mäest alla. Käime ka metsas kõndimas ja loomade jälgi uurimas. Väsitavatest talisportidest hoolimata on talve lõbud toredad.

ESTER ROOSIPUU
T.E.S. Täienduskooli vil.

Minu jõulupuhkus

Reedel, kui kool lõppes, mõtlesin: kaks tervet nädalat puhkust! Nüüd ei pea ma tõusma vara hommikul, et kooli rutata. Igal puhkuse hommikul tõusin voodist kell 11.30.

Jõululaupäeva õhtul käisime kirikus ja siis sõitsime koju. Aitasime katta lauda ja keeta õhtusööki. Siis tulid külalised. Kohe istusime laua äärde ning söök oli väga maitsev. Peale sööki oli meil kodune kontsert. Kauaoodatud kinkepakid avasime kõige viimaseks.

Nüüd on puhkus läbi ja ma pean uuesti ootama ühe terve aasta, kuni tulevad ilusad jõulupühad.

LEHTE LEESMENT
T.E.S. Täienduskool

KAS TEAD, ET . . .

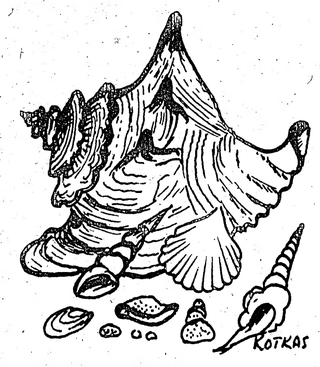

Merikarpi (Seashell) võib leida igaltpoolt maailmast, kus on vett, kaasa arvatud ka põhja- ja lõunapoolustelt. Merikarp on alul pehme selgrootu limukas (mollusk). Talle hakkab ümber kasvama imestusväärne maja, mida ta alati endaga kaasas kannab. Mõnel liigil on see kolmest eri materjalist. Peal on sarvkiht, keskel lubiaine ja sisemine, mis kiirgab nagu pärl. Mõni karbi elanik koosneb ainult peast, mõnel on ainult keha ja neid on imekergetest, kuni isegi 500 naela raskusi.

Merikarpe kasutataks isiklikuks ornamendiks mitmel maal ja on embleemiks mõne sõltumatu riigi usuliseks sümboliks. Ta on olnud mitmel põhjusel raha asemel mõnes kohas maailmas. Ka ameerika indiaanlased müüsid nahku, ühe nahkrihma täis pargitud, või parkimata loomanahka maksis paelatäis merikarpe.

TALVEPÄEV

Maale kutsus meid hell, valge lumi,
kadus tukkujalt kiirelt, kohe, kähku uni.
Suveradadele taas talvel tore tagasi tulla,
lipata, liugu lasta üle talvise mulla.
Valges pidurüüs uniselt puhkav loodus,
veidi ses lumevatis püherda nüüd soodus.
Mis sest, pärast rõivad märjad, niisked,
seda valjemalt kõlavad laste heledad hõisked.
Ema teab, kui joosta üle jää ja lume,
tuleb lapsele tervislik, kaunis jume.
Pole puudus tegevusest. Videvikus vaataks kuud,
isa kuid kavatseb hoopis midagi muud . . .
Sõit läheb meil tagasi, tuleb linna minna.
Miks just talvel kaob ruttu päike, läände sinna?

HELLA LEIVAT

Olen süüdlane

Alles möödusid jõulupühad. Koolilastel oli hulk vabu päivi. Kui mitu ei tea, unustasin kalendrisse märkimata. Igatahes mõned päevad olid niiöelda „poolikult vabad". Nüüd oli jällegi vaba päev, õpetajatel olevat konverents. Tore, et nad meie vabadel päevadel nii vabad ei olnud ja konverentsi ei suutnud pidada.

Enne jõule oli mul palju kavatsusi, mida ma vabadel päevadel pidin tegema, kuid ma ei tea, kuhu see aeg küll kadus. (Olen seda ütelust kuulnud vanaemalt.) Küll oli kingituste pakkimist ja pooled asjad jäid tegemata. Esiteks ei suutnud küllalt klaverit harjutada, et klaveriõpetaja minuga rahul oleks. Süda mul kipitab klaveritundi minnes. Nüüd püüan tõesti hoolsam olla.

Teiseks, essee Sibeliusest lubasin õpetajale ka jõuluvaheajal kirjutada. Alustasin sellega, kuid töö on lõpetamata. Endaõigustuseks arvasin, et pean veel paar korda raamatukogust raamatuid tooma ja selle kuulsa soomlase üle lugema ning „Finlandiat" kuulama.

Eesti kooli töö jäi kõik tegemata, sest mu päevad läksid sassi. (See on vanaisa ütelus, kui ta arvab, et reede on laupäev.)

Kuid kiisuga oli mõnus mängida, ta sai jõuluks uue pehme palli, millel oli meeldiv lõhn. Ka Muriga tuli lumes hullata ning pühad olidki läbi.

Saabus vajalik vaba päev. Hommikul mõtlesin, lesin veidi kauem voodis, olgu mul täna seegi mõnu, et sooja teki all natuke laisklen. Tore oli mõelda, et teised on tööl, aga mina olen „puhkusel". Ei saanudki kaua seal mõnuleda, kui helises telefon. Vastasmaja pisipreilid. Kõlas Inga hääl: „Sinika, meie teame, et sinul on täna vaba päev. Tule meiega mängima! Meil on juba kaks päeva kole igav. Pole kellegiga mängida. Ema läheb ostusi tegema ja vanaema hoiab tädi Magda beebit. Tule ometi natukesekski!" Mina muidugi lubasin. Käin vahest nendega mängimas ja hoidmas, kui nende isa-ema pole kodus. Kartsin juba ette, et natuke aega venib pikemaks kui „natuke".

Ettenägelikult võtsin kaasa oma alustatud essee Sibeliusest, vahest meenub just seal mõni oluline lause, mis sobib mu kirjutisse.

Sinna saabudes rõõmustas ka tüdrukute ema mu tuleku üle, et ta võib nüüd rahumeeli ostusi tegema ninna, sest Inga ja Elma on eriti õnnelikud Sinika hoole all.

Hakkasime mängima loomi. Matkisime nende liigutusi, kombeid ja söömist. Kõigepealt lemmikuid. Elma oli koer, Inga kass ja mina perenaine. Küll oli haukumisi, nõutamisi, sabamängu ja isegi kriimustamisi. Perenaine muudkui söötis lemmikuid maiustuste ning jäätisega. Isegi kiisud söövad meeleldi jäätist!

Siis olime kõik kolm hobused. Ka mina, Sinika. Traavisime ühest toast teise, nii et puhtas kodus tolm lendas. Siga ma enam ei tahtnud olla, kuid kaks luristavat „notsukest" nosisid isuga üha „molli" ääres. Arvasin, et olen nendega koos küllalt hullanud, asusin oma kirjatöö juurde ja andsin neile ülesandeks olla mõni välismaa loom. Inga lubas olla känguru ja soovitas Elmal koalat mängida. Nendest loomadest nad palju ei teadnud. Minul tuli jällegi kirjutamine pooleli jätta, näidata känguru hüppeid ja koala ronimist eukalüptose puu otsa. Ukse serv täitis „mängult" eukalüptose osa. Nende loomade häälitsusi ei teadnud ka mina. Ega need loomad tummad pole ja tüdrukud tõid omast peast lõunamaised loomade häälitsusi esile, mida televiisorist kuuldud, nähtud. Minu inspiratsiooni Sibeliuse suhtes need häälitused ei elustanud, kuid naabrid tulid ustele vaatama, kartsid vist tulekahju kusagil.

Uuesti kadus aeg kiirelt. Kui õhtuvidevikus väsinult koju tulin, küsis ema kas essee on valmis, kaua olen klaverit harjutanud? Ei oskanud ta küsimusele kuidagi rahuldavat vastust leida. Lõin silmad maha. Uni oli rahutu. Kannatan süütundes.

HELLA LEIVAT

Mu isade ja ka minu maa

Mu väike, ilus isade maa, mu kauge Eestimaa.
Kahju, et praegu ei ole sugugi vaba Sa.
Kommunistid võtsid meie armsa kodu-Eestimaa.

Mu kaunis, mu kallis kodumaa pind,
iial oma lühikeses elus pole näinud Sind.
Ma sooviksin vabasse Eestisse minna,
tahaksin näha isade kodu ja Tallinna linna!

EESTI POISS

MINU SÕBER

Igaühel on sõber, aga minul on eriline sõber. Nimeks on tal Barney. Ta on ainult 10-aastane, täiskasvanud, aga ikka hüppab ja mängib nagu laps. Ta armastab talvet, nagu minagi, kuid tema ei pea lund ajama. Kui sa pole veel avastanud, siis ütlen, et ta on koer. Ta on must ja valge, aga keegi ei tea, mis tõugu koer ta on, kuid teame küll, et ta on väga tark. Näiteks: Barney omanikud on kanadlased ja koer pole mingil moel treenitud, aga, kui ütlesin eesti keeles „istu" ta istus paugupealt maha ja vaatas mulle otse näkku nagu ootaks mult veel käske. Barney on ka päris julge. Mida teine koer kardab, seda tema tahab. Annan teise näite. Kui soovid mõne teise koeraga kelgul mäest alla sõita, pead teda rihmapidi kelgule vedama, aga Barneyle tarvitseb ainult kelku näidata ja juba on ta seal. Pole vaja isegi sõiduajal teda kinni hoida. Eelmisel talvel käisin Barneyl külas. Mängisin temaga palju. Hüppasin suurest lumehangest üle, vaatasin tagasi, Barneyl oli probleem. Koer ei saanud üle hange, vaid jäi keskele kinni. Ainult üks nutuse näoga pea paistis paluvat: „Aita mind välja!"

Kui olin Barney välja saanud ja mäng oli üle, heitsin lumme pikali. Koer pani end ka pikali, nii et pea oli mu süles.

Barney oli hiljuti ära antud, nii et ma teda enam ei näe. Aga kus iganes ta on, mida ta teeb, ainult loodan, et tal läheb hästi.

KAI RANNIK
T.E.S. Täienduskool

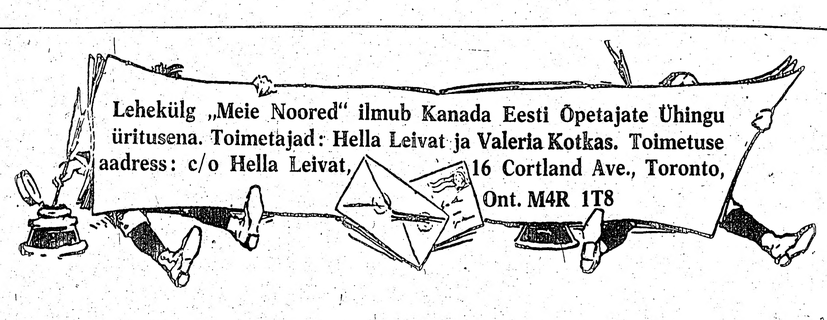

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu üritusena. Toimetajad: Hella Leivat ja Valeria Kotkas. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, Ont. M4R 1T8

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Õigus, ausus ja hirm

Vera Poska-Grünthal: Elu jätkub võõrsil. 180 lk. Estoprint Ltd. Toronto

Enamik lugejaist on tuttav Vera Poska-Grünthali varasemate mälestuskogudega „Jaan Poska tütar jutustab. Mälestusi oma isast ja elust vanemate kodus", ja „See oli Eestis". Nendele memuaarteostele nüüd pealkirjaga „Elu jätkub võõrsil" järgnenud kogu peaks avama meie silmi faktidele, millest meie kas ei olnud omal ajal teadlikud või olime saanud väärkujutluse. Sügisel 1944 Saksamaale siirdunud ja pärast sõja lõppemist DP-laagreis oma saatust oodates pidasime tõelisteks õnnelasteks Rootsi siirdunuid, kus nende eest koheselt hoolitseti, anti neile arhiivtööliste palgalisi kohti jne.

Pilt, mille eest Vera-Poska-Grünthali uus teos nüüd eesriide kergitab, ei ole nii päikesepaisteline. Ükski õun ei kukkunud meie põgenikele suhu ka Rootsis ilma võitluseta ja varasemate suheteta. Isegi nende isiklikud paadid hinnati alla kümnendiku tõelisest väärtusest (kui üldse!) ja anti venelastele välja, nagu oleks röövel ikkagi ka tema käpa alt välja libisenud varaseaduspärane omanik. Õigus ja ausus lõmitasid hirmu ees, mille all Rootsi valitsus vabises. Meile olid seni üksikasjad pärast Saksamaa kapitulatsiooni Rootsi põgenenud saksa sõjaväelaste ja Saksa väejuhatuse all olnud mttesaksa sõjaväelaste venelastele väljaandmisest ainult pooliti tuntud. Nüüd loeme (lk. 61-68), kuidas venelased esitasid Rootsi põgenenute väljaandmisnõudmise juba 2. juunil 1945, kuidas Rootsi koalitsioonivalitsus lubas teha kõik võimaliku nõudmise rahuldamiseks, soovides ainult asja esialgu salajas hoida. Edasi – kuidas toimusid näljastreigid ja kuidas välisminister Undelil jätkus eneseväärikuse ja Rootsi au jalgade alla sõtkumise ettevõtlikkust, kinnitades vähemalt kahel korral avalikult ja ametlikult, et „N. Liit on õigusriik", kus baltlastel ei ole midagi karta ja kuhu tagasiminek on asjaosalistele kõige parem. Undeni „riigimehelikule diplomaatiale" paneb krooni pähe tema 22. nov. 1945.a. läbirääkimiste mahasalgamine Vene saadiku Tshernõtsheviga vabadusse pääsenute väljaandmise küsimustes.

Vera Poska-Grünthal alustab oma „Elu jätkub võõrsil" lühikese meenutusega viimastest päevadest kodumaal, eriti pilguga lahkumisraskustele, jutustades sellest mitte ilukirjanduslikus, vaid vabas vestlusvormis ja esitades üksikasju aega nõudnud lahkumisettevalmistustest, millisteks meist paljudel puudusid võimalused.

Need on enamikule lugejaskonnast uued andmed, milliseid leiame järgnevatelt lehekülgedelt näit. 1926.a. Eestis asutatud Akadeemiliste Naiste Ühingu osast meie tutvustamisel Rahvusvahelise Akadeemiliste Naiste Liidu liikmena. Selle liidu rahvusvahelistel konverentsidel eri maades esindas mitmel korral Eestit Vera Poska-Grünthal, muide 1939.a. ka Stockholmis, sõlmides tutvusi (näit. esimene Rootsi naisminister Karin Kock j.t.), mis aitasid hiljem üsna kiiresti leida mitte ainult töökohti, vaid saavutada ka edaspidiseid ulatuslikumaid võite meie põgenikkonna rahvuslike huvide kaitsel. Kui siis juba 1945.a. oktoobris selgus, et E. Akadeemiline Naiste Ühing kui pagulasorganisatsioon ei saa oma okupeeritud kodumaad esindada, siis oldi valmis jätkama võitlust rahvusvahelisel rindel iseseisvalt — kuni „roosa" sissetung sundis V.P-Grünthali EANÜ-st lahkuma. Kuid mitte võitlust lõpetama. Järgneb tegevus E. Komitees, Naissektsiooni asutamine selle komitee juurde, uute kontaktide loomine Rootsi naisorganisatsioonidega, E. Komitee kiiresti laienevad ülesanded, töö Abistamiskomisjonis eriti vanemateta laste, vanade ja haigete osas, Eesti Abi tegevuse korraldamine pakkide saatmisel Saksamaale ja mujale, vastulöögid kommunismi ja repatrieerimispropagandale, reisid laagreisse ja aastad USA-s ja Kanadas, Välis-Eesti kongress New Yorgis, E. Naisorganisatsiooni loomine ja selle tegevusülesanded, naiste- ja kodudeajakirja „Triinu" asutamine, sellele kaastööliskonna organiseerimine ja toimetamine-kujundamine stensileerituna 3 aasta — 1952–1954-jooksul.

Teose lõpuosas esitab autor üldmärkmeid eestlaste olukorrast Inglismaal, Kanadas ja eri tsoonides Saksamaal, andmeid Siberist vabadusse pääsenute kohta jne. Lõpuks ka vähetuntud fakte prantsuse kommunistide häälekandja „Humanité" kahe kaotatud protsessi kohta „I Chose Freedom" (eesti k. „Ma valisin vabaduse", 339 lk., Välis-Eesti, Stokholm 1948) autori Viktor Kravtshenko ja dr. David Rousset (teos „La verité sur les camps de concentration") vastu, keda leht süüdistas N. Liidu „taunimises", väärandmete avaldamises vangilaagrite kohta jne. Nagu kõnealuses teoses avaldatust selgub, said kommunistide ajalehele saatuslikuks eriti nende hispaanlastest kommunistide tunnistused, kes pärast Francole kaotatud kodusõda siirdusid N. Liidu „paradiisi", jäeti seal aga nälga ja saadeti „mitteusaldatavate välismaalastena" vangilaagritesse Siberisse. Nüüd avaldasid neist tagasi vabadusse pääsenud kohtule alati tõe „paradiisi" kohta.

Avaldanud teose lõpus ülevaatliku tabeli rahvusvaheliste organisatsioonide kohta, kuhu eesti naiste ühingud ja seltsid E.Vabariigi ajal kuulusid, heidab autor pilgu tagasi ka oma elu ühele omapärasemale episoodile kodumaal. Olles lõpetanud Tallinna naisgümnaasiumi 16-aastasena kuldaurahaga, ei olnud tal ülikooli lõpetades nõuetavat Tallinna Reaalkooli küpsustunnistust ning ülikoolidiplomi saamiseks tulid õiendada nüüd pärast kõiki ülikoolieksameid gümnaasiumi „küpsustunnistuse" saamiseks eksamid kuues aines. See kurioosum 1926. aastast ei ole ainuke omalaadne. On teada juhtumid 1932. a-st, mil ühel Türi Aiamajandusgümnaasiumi ja ühel Viljandi maakonna poeglaste gümnaasiumi humanitaarharu veel sooritamata ladina keele eksamiga lõpetajal tuli nõutada Sõjakooli pääsemiseks haridusministeeriumi selgitavat abi.

Eesti naise tööst ja võitlusest on kirjutanud ka Helmi Mäelo („Eesti naine läbi aegade" 1957, „Elutegevuses" 1961), kellel oli samuti tutvusi ja häid suhteid rahvusvaheliste organisatsioonidega. Need teosed ei vaatle aga eesti naise võitlust meie huvide eest pärast omariikluse jõhkrat hävitamist N. Vene poolt. Seda teeb napisõnalises ja mõnigi kord vaenlusele justkui andestavas (nagu min. Undeni kinnituse puhul, et N. Liit on õigusriik!) stiilis koostatud „Elu jätkub võõrsil" olles lisaks autori isiklikele elamustele väga sisukas ajalooteoseks. Raamat ei taha ega saagi olla meie rahvusliku olemasoluvõitluse vaatlemisel isegi Rootsi piirides ammendav. Juba sel põhjusel mitte, et siin käsitletu oli esiteks seotud peamiselt naisorganisatsioonidega, ja teiseks, et juttu on sündmustest ajavahemikus 1944.a. - 1961.a. sügiseni, millal mitte kõik raskused ei olnud veel möödas ja võidetud, ning õieti alles algas eestlaste hulgaline lahkumine venehirmus vabisevast Rootsist.

Ootame ajaloolisa veel Johannes Mihkelsonilt tema rahvusvaheliste suhete alusel töölisorganisatsioonidega, aga loodame kuulda ühteist senisele lisaks ka veel Vera Poska-Grünthalilt pärast 1961.a. juhtumust. Kas või ümberkorraldustе ootel uue tegevtoimetajaga „Triinu" veergudel, kust ei ole siis raske koondada seda hiljem ka iseseisvaks raamatuks.

JOHANNES KAUP

Triinu

EESTI NAISTE JA KODUDE AJAKIRI ALUSTAB OMA KOLMEKÜMNENELJANDAT AASTAKÄIKU.

Tellimisi palutakse saata aadressil:

TRIINU c/o M. Liidemann, 50 Old Kingston Rd. #4 – 201, Scarborough, Ont. M1E 4Y1

KINKETELLIMISED Ameerika Ühendriikidesse ja mujale maadesse väljaspool Kanadat on U.S.$12,–, või Kanada $17,–.

Informatsiooniks palume helistada: Tanni Kents'ile (416) 282-6267.

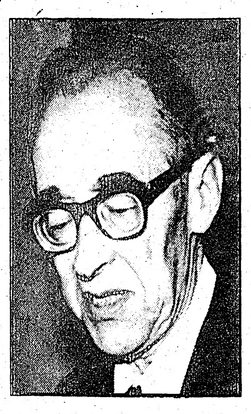

Keeleteadlane Valter Tauli suri Uppsalas

STOCKHOLM (EPL) — Uppsalas suri ööl vastu 3. jaanuari eesti tuntumaid keeleteadlasi ja end. Uppsala ülikooli eesti keele dotsent fil.dr. Valter Tauli (end. Poismann) 78.a. vanuses.

Valter Tauli oli Eesti Kultuuri Koondise asutaja ja auesimees, kauaaegne Eesti Keele ja Kirjanduse Instituudi esimees, milliselt kohalt ta lahkus alles möödunud aastal, mil ta valiti auesimeheks, ta oli ka Eesti Teadusliku Seltsi auliige.

Valter Tauli sündis 13. novembril 1907 Tallinnas. Pärast abituuriumi a. 1926 astus Tartu ülikooli õppima keeleteadust, erialaga just eesti keelel. Oli ülikoolis teaduslik stipendiaat 1934–1944 ja 1941. aastast peale ülikooli assistent. Saavutas mag.phil. teadusliku kraadi Tartu ülikoolis a. 1937 ning tegutses Tallinnas Westholmi gümnaasiumi emakeele õpetajana.

Põgenenud Rootsi sügisel 1944, oli ta aastatel 1949–1962 riiklik uurimisstipendiaat Uppsala ülikoolis. Saavutas a. 1955 fil.lic. teadusliku kraadi Lundi ülikoolis ja doktoreerus samas a. 1962. Oli Uppsala ülikooli eesti keele dotsendiks kuni pensionile minekuni.

Valter Taulilt on ilmunud arvukalt teaduslikke artikleid ja teoseid, nende seas Eesti keele grammatika kaks köidet, mis ilmusid ka inglise keeles ning Keelekorralduse alused. Teda jääb leinama abikaasa Selma.

Henrik Visnapuu nimelise Kirjandusfondi laureaadiks Rutt Eliaser

Henrik Visnapuu nimelise Kirjandusfondi Valitsuse poolt moodustatud zhürii — koosseisus dr. phil. Alfred Kurlents, dr. phil. Viktor Kõressaar ja kirjandusloolane Eti Sirg — otsustas Fondi 1984/85. aasta auhinna määrata Eesti Kirjanike Kooperatiivi kirjastusel ilmunud Rutt Eliaseri mälestuste raamatule „Passita ja pajata".

Zhürii motiveeris oma otsust järgmiselt:

„Seekordne auhind langes Rutt Eliaseri erksa vaimuga kirjutatud tumedalõimsele mälestusteosele „Passita ja pajata" kui uuest lähtekohast ajajärku kinnistavale Siberi-raamatule. See on ainulaadne teos, mis kirjeldab erapooletult ja asjalikult mitte üksi küüditatute kannatusi, vaid ka kohalike inimeste eluraskusi karmi rezhiimi all. See on kaasaelanu sügavalt haarav kirjeldus küüditamisest ja Siberi elu-ollu tohutuist raskusist, näljast ja kannatusist. Elava sõnastuse tõttu, milles leidub palju otsest kõnet, on raamat loetav peagu kui dokumentaalromaan ühe intelligentse ja julge naise elust ühest küüditamisest teiseni. Teos annab ülimalt tõetruu pildi meie rahva traagikast läbi inimese silmade, kes julges õigust nõuda isegi sääl, kus ainult vägivald võimutses."

Henrik Visnapuu nimeline Kirjandusfond loodi 1953. aastal. Sedapuhku antakse auhind välja 33-t korda. Hindamisele tulid raamatud, mis olid ilmunud 1. okt. 1984 kuni 30. sept. 1985. Fondi järjekindlaid toetajaid suuremate summadega on algusest pääle olnud lahkunud luuletaja vennapoeg arhitekt Herk Visnapuu, samuti korp! Filiae Patriae. Fondile on pidevalt annetusi teinud Eesti Kultuurifond USA-s Baltimore E. Selts ning teised eesti organisatsioonid üle Ühendriikide. Varemalt toetasid Fondi ka Kanada ja Austraalia.

Pilk minevikku

Eesti keel võõrkeelses ülikoolis

Ühenduses eestiaineliste õppetoolide asutamisega mitte-eestikeelsete ülikoolide juurde, mis praegu päevakorral, poleks huvituseta vaadelda eesti keele õpetamise lugu ühe ülikooli juures, mis algas 183 aastat tagasi ja püsis käesoleva sajandi algaastaini. See on lugu eesti keele lektoraadist Keiserliku Tartu Ülikooli juures.

Teatavasti lakkas Academia Gustaviana Carolina tegevus a. 1710, kui vene väed vallutasid Pärnu, kuhu Tartu Ülikool Põhjasõja koleduste eest oli evakueeritud. 18. sajandi lõpul tärkas mõte avada Tartu ülikool uuesti — seekord juba vene võimu all.

Keiser Paul I (Katarina II poeg), kes oli tõsises mures Lääne-Euroopas puhkenud vaenulikkuse pärast kroonitud võimukandjate vastu, tegi kõik, et tõkestada pöördeliste ideede valgumist üle piiri ka Pühale Venemaale. Peale muude abinõude keelustas ta ka väliskirjanduse impordi ja võttis vene alamatelt õiguse välismaa ülikoolidesse õppima minna. Selle kompensatsiooniks andis ta 1798.a. välja ukaasi ülikoolide asutamiseks Venemaal. Oma käsu elluviimist ei saanud Paul I-el aga osaks näha, sest tema poja, suurvürst Aleksandri teadmisel a. 1801 toime pandud paleerevolutsiooni hoos kägistati keiser surnuks.

Paul I maeti suurte auavaldustega ja mitte väiksemate auavaldustega krooniti tema poeg keisriks Aleksander I-na, kellele hiljem omistati aunimi „õnnistatu". Juba tema troonileastumisele järgneval aastal (1802) asutati ülikool Tartusse. (Ülikoolid asutati ka Harkovis ja Kaasanis. Viimasesse siirdus 84 aastat hiljem õppejõu ja uurija ülesandeisse meie esimene doktorikraadiga keelemees, Mihkel Veske, kes seal ka suri 1890.)

LEKTORAAT

Universitas Literarum Caesarea Dorpatensi'l' oli neli teaduskonda: usu-, õiguse-, arsti-, teaduste-, ja filosoofia. Peale selle oli ülikoolil eriosakond, „Linguae hodiernae et Artes", kus õpetati moodseid keeli ja oskusi. Selle osakonna raamides tegutses ka eesti keele lektoraat. Teiste moodsete keeltena õpetati inglise, itaalia, läti, saksa ja vene keelt.

Kunstidena ja oskustena õpetati muusikat, joonistamist, ratsutamist, paukimist, tantsimist ja mehhaanilisi oskusi, mõnedel õppeaastatel ka võimlemist ja ujumist.

Esimeseks eesti keele lektoriks oli saksa rahvusest eesti kirjamees ja vaimulik, Friedrich David Lenz (1745-1809), kes ametisse astus a. 1803. Lenz omab koha ka eesti kirjandusloos oma lõunamurdeliste õpetlike raamatukestega.

Käesoleva ülevaate allikmaterjalina kasutatud originaalsetest loengukavadest puuduvad mõned, kuid 1811.a. esimesel semestril näib eesti keele lektori kohal olevat keegi von Roth (eesnime pole antud). Siin näib tegemist olevat Austria esivanemaist põlveneva kiriku- ja haridustegelase, Pärnus sündinud Johann Philipp v. Roth'iga (1754-1818). Edumeelne ja ettevõtlik v. Roth on tuntud esimese eesti kihelkonnakooli asutajana, mis külakoolide jaoks õpetajaid ette valmistas. Tema asutatud oli ka tööstuskool tütarlastele. Koos kirjaniku ja esimese eesti ajakirjaniku, Gustav Adolf Oldekopiga (1755-1838) andis ta a. 1806 välja nädal-lehte, „Tartoma rahwa Näddali-Leht". Ajalehed olid sel ajal tulvil uudistest Napoleoni sõdade kohta. Sõjauudised said aga kahjuks saatuslikuks sellele esimesele eesti nädal-lehele. Piisas ühest anekdoodist krahv Buxhövdeni kohta Austerlitzi lahingus, et lehte sulgeda pärast 43-e (G.Suitsu järele 41-he) numbri ilmumist. Huvitaval kombel oli sel ajal tsensoriks, kelle valvsuse tõttu leht suleti, ei keegi muu kui v. Rothi eelkäija lektori toolil, pastor Lenz.

Rothi järglaseks sai Tartu Jaani koguduse pastor, konsistooriumi assessor, L.W.Moritz, kes nagu Lenzki, töötas ka tsensori ülesandeis. Temaalgse mõõdupuu järgi hea keeletundjana valiti ta a. 1820 „Liiwlandi Marahwa Säeduse" kaastõlkijaks lõuna-eesti murrakusse koos Oldekopiga.

Moritzi lahkumisega 1822.a. lõpul jäi lektori koht mitmeks aastaks vakantseks, kuni a. 1827 pastor Johan Samuel Boubrig sellele kohale kutsutakse. Vahepeal oli tsaar Aleksander I surnud (1825) ja troonile tõusnud tema tagurlikult meelestatud poeg Nikolai I, kes oma ekspansiivse välispoliitika tõttu Euroopa sandarmi nime pälvis. Kaasaegseist loengukavadest peegeldub ajavaimu m.s. ka sellest, et õppejõudede nimede sappa nende aunimesid pookima hakatakse. Nii ilmneb, et Boubrig pole üksnes pastor, vaid ka Püha Anna 3-da järgu kavaler. Tema nimi esineb viimast korda 1836.a. II semestri kavas. Pastor Boubrigi jätkuv huvi eesti keele ja kultuuri vastu ilmneb järgnevail aastail tema kaastööst Õpetatud Eesti Seltsi „Verhandlungenides".

UUS AJAJÄRK

Titulaarnõuniku (vastab majori aukraadile sõjaväes) Dietrich Heinrich Jürgensoni (1804-1841) valimisega aastal 1837 eesti keele lektoriks algab uus ajajärk lektoraadi ajaloos. Mitte üksnes sellepärast, et tema on esimene eestlane sellel kohal, vaid et ka õppeaine ise — eesti kirjakeele oskus — oli võtmas üha rohkem teaduslikku ilmet sellest ajast peale kui tõelised keeleoskajad O.W. Masinguga alates õppisid elava rahvakeele ehituses loogikat ja järjekindlust nägema ja tõetruu rahvakeelega opereerida oskama. Jürgenson, hariduselt ustueadlane, teotses 1827. aastast kuni oma enneaegse surmani õpetajate seminari inspektorina ja oli Õpetatud Eesti Seltsi asutajaid (1838) ja aktiivne tegelane.

Järgmine eesti keele lektor on Friedrich Robert Faehlmann (1798-1850), peamine jõud Õpetatud Eesti Seltsi ellukutsumise taga. Temale on eesti keele lektoraat mitte üksnes

(Järg. lhk. 8)

Sibeliuse Kullervo sümfoonia esiettekandele Kanadas

Kontsert 3. mail Roy Thomson Hallis Toronto Eesti Meeskoori osavõtul

Jean Sibelius komponeeris vaid 26-aastasena Kalevala mütoloogia ainetel sümfoonia Kullervo. Pärast esiettekannet tehti otsus seda enam mitte esitada helilooja eluea kestel. Peale tema surma on heliloomingut esitatud ülemaailmse menuga, kuid siiani mitte Kanadas.

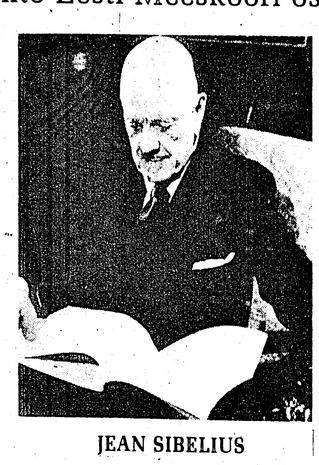

JEAN SIBELIUS

Kalevalast ammendatud tekst kirjeldab seika Kullervo rännakuist, kus ta noore neiu vägistab. Hiljem avastades, et see oli ta õde, surmab ta enese meeleheites. Teose partituuris esinevad metsosoprani ja baritoni soolod saadetuna meeskoorist ja orkestrist. Kooril on täita jutustaja dramaatiline osa, osutades halvaendelisele ettekuulutusele, mis kulmineerub ahastava lõpuosaga.

Kanada Soome Sõprade Ühingu (Canadian Friends of Finland) algatusel toimub selle jõulise, ajatult dramaatilise heliloomingu ettekanne Kanadas. Ühingu üldsihiks on soome kultuuri tutvustamine ja edutamine Kanadas ning sellesse kuulub peale kohalike soomlaste ja kanadalaste ka mitmeid tuntud eesti ühiskonna esindajaid, nende hulgas ka dr. Roman Toi. Nii näiteks toimusid ühingu kaasabil möödunudaastased Kalevala pidustused Torontos.

Eestlastele tohiks Kalevala-aineline heliteos mitmel põhjusel kahtlematult huvipakkuvaks kujuneda. Esmajoones avaneb Toronto Eesti Meeskooril järjekordne võimalus kontserdil laiemale publikule esinemiseks. Samuti on meile südamelähedased ja huvitavad hõimukultuuri esindajad: Kalevala ja Sibelius, lisaks Soomest saabuvad tunnustatud muusikaviljelejad, keda siin vaid harukordadel kuulda saab.

Solistidest esineb hästituntud soome bariton Esa Ruuttunen, kelle muusikaõpingud hõlmavad nii soome Sibeliuse Akadeemiat kui itaalia ja saksa laulukoole. Ta on kontsertidega esinenud Soomes, Rootsis, Saksamaal, Shveitsis, Austrias, Ühendriikides ja Eestis. Kõikjal hea menuga. Teise laulusolistina esineb Ritva Auvinen, kes samuti laulu õppis Sibeliuse Akadeemias ja end hiljem Itaalias täiendas. Ta edukas rahvusvaheline karjäär hõlmab esinemisi üle-euroopalikus ulatuses, samuti ka New Yorgi Metropolitan Ooperis.

Meeskoori põhiosa moodustab Laulun Ystävät meeskoor, asutatud 1914. aastal. See on kujunenud populaarseks ja armastatud kooriks oma paljudel repertuaaririkkail esinemisil. Praeguse koorijuhina on taktikepp Matti Hyökki, kes koori kõrgetasemelist traditsiooni jätkab. Kullervo esiettekandel Torontos juhatab ta ühendatud meeskoori, millega liituvad Toronto Soome Meeskoor ja Toronto Eesti Meeskoor. Orkestrisaadet pakub kõrgekvaliteetne CJRT orkester Paul Robinsoni juhatusel. Orkester koosneb Toronto parimaist vabatahtlikest muusikaharrastajaist, kelle kunstiküpsed esinemised on laialdase tunnustuse saavutanud. Orkestrijuht Paul Robinson on sageli külalisdirigendina esinenud nii Kanadas kui USA-s ning sooritanud ka heliplaadistamist Toronto Kammerorkestriga.

Kullervo sümfoonia esiettekanne on äratanud suurt huvi siinsetes muusikahuvilistes. Kuna võib arvata, et pääsmed kiiresti läbi müüakse, on soovitav need juba varakult hankida, et hiljem pettumust vältida. Piletite ostmise hõlbustamiseks on allpool toodud tellimiskupong, mis täidetult koos tshekiga tuleks Roy Thomson Halli edasi saata.

TICKETS

SIBELIUS KULLERVO SYMPHONY

Order your tickets now, and take advantage of priority seating.

ORDER BY TELEPHONE: (416) 593-4828 or call toll free 1-800-268-9176 from locations outside the local calling area but within the 416 area code.

ORDER BY MAIL:
Box Office, Roy Thomson Hall,
60 Simcoe Street, Toronto, Ontario M5J 2H5

NAME _____ ADDRESS _____

APT. _____ CITY _____ PROV. _____

POSTAL CODE _____ TELEPHONE (BUS.) _____ (RES.) _____

☐ Wheelchair location required.

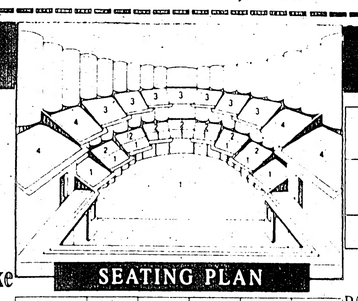

SEATING PLAN

LOCATION	1 MAIN FLOOR	1 MEZZANINE	2	3	4
PRICE	$25	$25	$20	$15	$10
PLEASE CHECK					

TICKETS

No. of Tickets	Price @	Total
	Service charge	$3.00
	TOTAL	$

PAYMENT:
☐ CHEQUE OR MONEY ORDER payable to Roy Thomson Hall.
☐ American Express ☐ Mastercard ☐ VISA
Your account will be charged on receipt of your order.

Account Number _____

Exp. Date _____

Signature _____

Authorization _____

General Information: Should an artist be unable to appear we reserve the right to substitute. All programmes are subject to change without notice.

UNUSTAMATA ARMAST ABIKAASAT JA VANAISA

VOLDEMAR METSKI't

sündinud 31. detsembril 1909 Läänemaal
surnud 15. jaanuaril 1986 St. Catharines'is

mälestavad sügavas leinas

ABIKAASA
tütretütar SANDI-KAIL SCOTT

Pu" "

OOTAMATULT LAHKUS MINU ARMAS AINUKE VEND

VOLDEMAR METSKI

surnud 15. jaanuaril 1986 St. Catharines'is

Mälestab leinas

ELLA KIVISTIK

OOTAMATULT LAHKUS MEIE ARMAS TÄDIPOEG JA SUGULANE

VOLDEMAR METSKI

sündinud 31. detsembril 1909 Läänemaal
surnud 15. jaanuaril 1986 St. Catharines'is

Mälestavad leinas

SALME KIROTAR
LILIAN PUUST perekonnaga
ERMI SOOMET abikaasaga
TIINA SOOMET-MALTBY abikaasaga
URMAS SOOMET perekonnaga
VALDUR SOOMET abikaasaga
SUGULASED Kodumaal

ARMAST SÕPRA

VOLDEMAR METSKI't

mälestavad kurbuses

LEIDA ja AUGUST AVANDI
KARIN JAKOBSON
LILLY ja ELMAR JAKOBSON perekonnaga

ARMAST

AGNES VESILOO'd

leinavad kurbuses

ADELINE KIMMEL
AAVO KIMMEL abikaasaga
SALE-KATRIN ja MALDUS MARITS
ENN TATAR

Eesti keel . . .

(Algus lhk. 7)

õppetooliks, vaid ka kantsliks, kust jutlustada eesti rahva kultuurikõlblikkusest, tõestades seda muinasluule abil.

Siit peale nõuab eesti keele lektoraadi ajaloo vaatlemine rohkem vastava ajastuga kaasuvate mõjurite arvessevõtmist. Rahvusliku ärkamise esimesed ringutused, riigivalitsuse poliitiliste sammude kaja ja palju muud, moodustasid stsenaariumi, mille keskel pidi kasvama ja arenema eesti keeleteaduse õrn taim. Siitpeale nõuaks lektoraadi ajaloo vaatlemine põhjalikumat käsitlust, mis rohkem ruumi võtaks kui ajalehe ruum seda võimaldab. Sellepärast piirdutagu alljärgnevalt ainult järgnevate lektorite loendamisega.

Faehlmanni järglaseks kutsutakse lektori asetäitjana kolleegiumi registraatori tiitliga (madalaim auaste vene „tootemsambas") gümnaasiumiõpetaja (hiljem inspektor) Carl Mickwitz, kes sellele kohale jäi 24-ks aastaks. Ilmselt ei olnud sellest veel küllalt, et pälvida omale kohta Eesti Entsüklopeedia lehekülgedel, kuigi Mickwitz'i viljakas teenistusaeg kaks korda nii pikk on, kui tema kuulsusrikka järglase, Dr. Mihkel Weske oma ja neli aastat pikem on kui teise keeleõpetuse suurkuju, dr.

Minu viga

Johannes ja Ida Vink'i teemantpulmade kirjutuses esines mingil äraseletamata põhjusel vigu („Meie Elu" nr. 1). Nimelt abiellusid Vink'id aastal 1925, mitte 1929, nagu kirjutuses esines. Samuti on trükkimata jäänud lause alguses „1933. aastal iseseisva laste mänguasjade ja kirjutusmaterjali äri, osakonnaga Narva-Jõesuus . . ." sõnad „Asutasid Narvas". Ja lõpuks — Vancouveri Ühendatud koguduse koorijuhiks, organistiks ja „Sidemehe" toimetajaks on Villi Vink, mitte Johannes Vink.

VALLY JOHANSON

Karl August Hermanni tegevus-Weskele järgnes. Hermanni tegevusse astumise ajaks on ülikooli venestamine juba ellu viidud ja kogu tema teenistusaeg, mis ulatub Noor-Eesti pöörettekitava liikumise sisse, on erakordselt sündmusrikas.

Veneaegsete lektorite pika rea lõpetab tõhus ja viljakas keeleteadlane, Jaan Jõgever, kes hiljem oma laialdaste teadmistega vaba Eesti ülikooli ülesehitamisel silmapaistvat osa etendab.

-ts-

UNUSTAMATA KALLIST EMA, ÕDE JA TÄDI

MARIE KATTAI'd

sündinud 30. märtsil 1892
surnud 15. jaanuaril 1986

mälestavad sügavas kurbuses

Mina olen ülestõusmine
ja elu; kes Minusse usub,
see elab, ehk ta küll
sureb.

Joh. 11:25.s.

TÜTRED
ÕDE
SUGULASED Eestis

LEINAS MÄLESTAME KALLIST

MARIE KATTAI'd

Kord kustub küünal
iga hoidja käes.

META POHLAK
HELENE SOMMER perekonnaga
RAGNAR POHLAK perekonnaga

SÜGAVA KAASTUNDEGA KARIN'ALE JA ERIKA'LE NENDE ARMSA EMA

MARIE KATTAI

surma puhul

Mälestavad kurbuses

ANU-IRJA PARMING-OJAMAA perekonnaga
SALME ja BERNHARD PARMING omaksetega

TÖÖPAKKUMISED

Vajan
LAPSEHOIDJAT
kes tuleks koju 6-kuuse lapse juurde.
Asukoht: Danforth-Jones
Helistada õhtuti 465-9344

ARMAST

PETER REIS'i

mälestab kurbuses

EHATARE PERE

ONUTÜTART

REGINA JUKK'i

mälestavad

PAUL ja ELVINE

ARMAST ABIKAASAT, EMA JA VANAEMA

MARGARETE ALE't

tema esimesel surma-aastapäeval
mälestavad sügavas leinas

Muld mälestusi
matta ei suuda . . .

abikaasa ARTHUR
tütar LAINE abikaasaga
tütretütar MALLE abikaasaga
ÕDE kodumaal

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

ARMAST

MARIE KATTAI'd

mälestavad kurbuses

LEIDA ja ELMAR MALDRE
VILMA ja JOHANNES PARM
ILME ja HARALD SEREN

KALLIST

MARIE KATTAI'd

mälestavad

MAGDA KITVEL
MAIA ja HANS KITVEL

ARMAST

MARIE KATTAI'd

mälestavad leinas

THERESE ADLER
ALEKSANDRA LUGA
FRIEDA KASAK
HILDA TALVING
INGE DURRANT

OMA KAUAAEGSET TÖÖPEREMEEST

ARNOLD TRALLA't

mälestavad leinas ja avaldavad
kaastunnet perekonnale

RENE LINDEMANN
GUNNAR TIISLER
MAX HEIKE

MÄLESTADES HEAD

ARNOLD TRALLA't

avaldan kaastunnet abikaasale ja
poegadele perekondadega

HUGO KÖHLER

ARMAST EMA

MARIA EHRSTEIN'i

18. juulil 1902 Pärnus
16. jaanuaril 1986 Torontos

sügavas kurbuses

TÜTAR abikaasaga

ARMAST

MARIA EHRSTEIN'i

mälestavad kurbuses

TÄDITÜTRED ja
TÄDIPOJA ABIKAASA
perekondadega Kanadas ja Rootsis

MÄLESTAME LEINAS TAEVAISA KUTSEL IGAVESTI UINUNUD ARMAST HÕIMLAST

MARIA EHRSTEIN'i

Sügav kaastunne tütar Õie'le abikaasaga

Kurbuses
ELLI TERTS
JAAN TERTS perekonnaga
EVI KILU

ARMAST LAUANAABRIT EHATARES

HULDA KUKK'e

mäletavad vaikses leinas

VAIKE PURGA ja ROBERT PALVE

ARMAST LAHKUNUD SUGULAST

MARIA EHRSTEIN'it

mälestab kurbuses

Puhka Jumala rahus.

perekond H. RÜTMIK
koos laste ja lastelastega

ARMAST

HULDA KUKK'e

mälestab kurbuses

EHATARE PERE

LUGUPEETUD JA ARMAST KAUAAEGSET KLUBI LIIGET

MARIA EHRSTEIN'i

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

HULDA KUKK'e

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

ARMAST TÖÖKAT LIIGET

MARIA EHRSTEIN'i

mälestab sügavas kurbuses ja avaldab südamlikku kaastunnet Õiele abikaasaga

EESTI INVALIIDE TOETAV NAISRING TORONTOS

ARMAST

TIINA TEDER'it

mälestavad

ASTA ja FERDINAND KALJUSTE

ARMAST, ALATI ABIVALMIST SÕPRA JA TIIVUSTAVAT KÄSITÖÖRINGI LIIGET

MARIA EHRSTEIN'i

leinab

VANA-ANDRESE KOGUDUSE KÄSITÖÖRING

TÄNUAVALDUS

Siiras tänu kõigile, kes osalesid leinatalitusel ja lilledega kaunistasid minu armsa abikaasa

TIINA TEDER'i

ärasaatmist tema viimsel maisel teekonnal 6. jaan. s.a. Olge tänatud teie kõik lähedal ja kaugel, leinakuulutuste, isiklike ja kirjateelsete lohtuste ja kaastunnete avaldamise eest, mis leevendavad minu leina.

Veelkordne tänu õpetaja Udo Petersoo'le, Juhan Läte'le järelhüüde eest Otepää gümn. koolikaaslaste nimel ja tunde avaldamise eest. ESK esimehe Hans Lupp'i kaasabi matuste korraldamisel on tänuga hinnatav.

Jätkuvas leinas lähemate omaste nimel

HARALDL TEDER

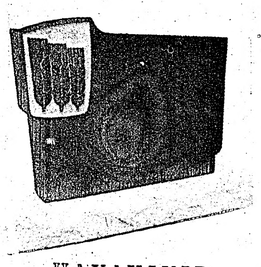

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

Eesti arst valvekorras
25. ja 26. jaanuaril
Dr. A. Rebane 461-6383

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

ARMAST KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

LYDIA JAUN'i

mälestab kurbuses

HILDA RAMMUS

SURMA LÄBI LAHKUNUD

JOHANNES LOODUS't

mälestavad

JULIA ja OSKAR PIIK
LIISA ALLER
MAIRA ja ARVO TEDER

Puhka rahus

TÄNUAVALDUS

Avaldan südamlikku tänu kõigile, kes minu armsa abikaasa

ERIC KIVILO

viimsele teekonnale saatsid, ta puusärki lilledega ehtisid ja mind leinas tröösti sid. Südamlik tänu praost A. Taulile, organist dr. R. Toi'le, hr. V. Raiendile, Võitlejate Ühingule ja E.I.T. Nais-ringile.

leinav LESK

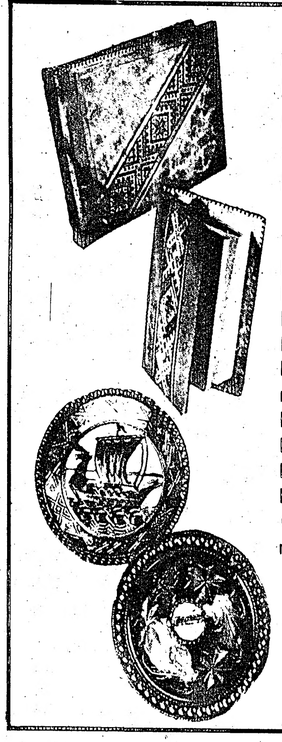

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) ● EESTI LIPUD (suured) ● EESTI MAAKAARDID ● MAALID ● SEEBID ● KREEMID „Kamill" ● „RAKUDA" masseerijad ● POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

ARMAST, ALATI ABIVALMIST SÕPRA JA TIIVUSTAVAT KÄSITÖÖRINGI LIIGET

MARIA EHRSTEIN'i

leinab

VANA-ANDRESE KOGUDUSE KÄSITÖÖRING

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Liisa Kaunismaa ja Mati Rand abiellusid Torontos 28. detsembril 1985. Laulatas õpetaja Udo Petersoo. Mati on Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi abiesimees. Liisa kuulub Eesti Skautide Maleva staapi, olles hundude tööala juht. Akadeemiliselt kuulub Liisa Korp. Indlasse. Foto — Lembitu Ristsoo

Winnipegi vanim eestlane August Raabe 92-aastane

Winnipegi vanim eestlane August Raabe sai 13. jaanuaril 92-aastaseks, kuid ikka veel kõbus, võtab osa seltskondlikust elust, Eesti Seltsi tegevusest ja käib eesti jumalateenistustel. Ka oli ta vanim vabatahtlik abistaja International Centre'is, mille häälekandja möödunud aasta detsembris kirjutas temast pikemalt käsitades ka Eesti ajalugu.

August Raabe vanemad olid talupidajad. Ta ise siirdus pärast Teist maailmasõda Tallinna, kus oli põllumajandusliku laboratooriumi mänedzher. Abiellunud 1921. a. oli neil kaks poega, kes ei tulnud tagasi sõjast. Pärast abikaasa surma 1954. a. August Raabe hakkas oma poegi otsima ja kuulutas eesti lehes USA-s. Pojad leidsid selle, algas kirjavahetus ja aastaid hiljem ümberasumine Kanadasse. Märtsikuus 1962 jõudis ta Winnipegi, olles 71 aastat vana.

Õp. Juhan Suurkivi ametisse õnnistamine

EELK Lõuna-Florida Kogudus, mis asutati juba 8 aastat tagasi, oli senini ilma alalise õpetajata ja pidi kasutama jumalateenistusteks külalisõpetajaid. Kui Floridasse asus elama endine Philadelphia koguduse õpetaja Juhan Suurkivi, valiti ta koguduse õpetajaks. Pidulik introduktsioon toimus pühapäeval, 12. jaan. kell 2 Christ Luth. Churchis, mida toimetas peapiiskop Konrad Veem Stokholmist. Teda assisteerisid praost Rudolf Kiviranna New Yorgist ja õpetaja Priit Rebane St. Peterburgist.

Pärast jumalateenistust toimus pidulik lõunasöök Best Westerni Banqueti ruumides.

C. OTTWAY HERBALIST

Ravitaimed, tervislikud toiduained, vitamiinid ja mineraalid.
Nõuanne ja sõbralik teenimine eesti rohuteadlase A. TOIGER'i poolt.
300 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4K 1N6. Tel. 463-5125

Korp! Filiae Patriae 65. aastapäeva äsjane tähistamine USA Koondises saavutas meeleolurikka kõrgpunkti 150-mne osavõtjaga New Yorgi Viiendal avenüül asuvas Princetoni Ülikooli elegantses klubihoones korraldatud perekonnaõhtul. Aukülalisteks olid teiste akadeemiliste or -de esindajad, E.V. peakonsul E. Jaakson, j.t. Piduliku õhtusöögi järgselt esinesid uute noorliikmete laulugrupp ja ekspromptse külalisena just Pariisist USA-sse jõudnud näitleja Ene Rämmeld. See oli kunstnikule mitteametlikuks USA-debüüdiks, kus ta tunderikas eesti isamaaluule esitus ameerika vana ülikooli hõngusest kiirgavas atmosfääris õhturiietuses kogunenud Filiae Patriae kui isamaatütardel oli nende aastapäeva pidustusele sobivaks kaassisustajaks. Jalakeerutuse orkestri saatel avasid traditsioonilise valsiga koondise esim. Virve Vaher EKL USA-s presideeriva esim. Mart Neumanniga.

Järgmisel päeval peetud aktus ja õestuspidu peeti Eesti Majas. Aktuse peakõnelejaks oli vil! dr. eng. Tiiu Kütt.

Pildil tervitajate sarjas EÜS-i esindaja mag. Aleks. Ers õnnitlevas käesurves Filiae Patriae USA Koondise esim. V. Vaheriga, kus ta andis üle mälestuskingi — ajaloolise teose EÜS-i minevikust.

Foto — Salme Parming.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont.
M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres.,
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 26. jaanuaril kell 4 p.l. „Musica Divina" KIRIKUKONTSERT – Lembit Avessoni juhatusel.

Pühapäeval, 2. veebruaril kell 11 hm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse täiskogu koosolek.

Pühapäeval, 9. veebruaril kell 4 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS ja uue nõukogu ametisse õnnistamine. Laulab „Estonia" koor. Pärast JUMALATEENISTUST kiriku ülemises saalis „Estonia" koori kontsert dr. R. Toi juhatusel.

Pühapäeval, 16. veebruaril kell 11 h. PALVEPÄEVA JUMALATEENISTUS armualauaga. Laulab koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel.

15. ja 16. veebruaril kell 10.00 h. – 9.00 õ. on avatud Helmi Herman'i ja Eric Pehap'i kunstinäitus koguduse ülemises saalis.

PÜHAPÄEVAKOOL iga jumalateenistuse ajal.

LEERIEELSED iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

KOGUDUSE SEGAKOORI harjutused esmaspäeviti kell 6.30 õ. kiriku saalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: Teisipäeviti kella 6–8 õhtul. Neljapäeviti kell 2–8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI on avatud neljapäeviti kell 10–4.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto,
Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 26. jaanuaril kell 11 hommikul. Pühapäevakooli aastapäev. Teenib õp. E. Heinsoo. Laulab lastekoor Margit Viia juhatusel. Cantate Domino dr. R. Toi juhatusel. Pühapäevakool, leeritund, leerieelsed. Pärast jumalateenistust PIIBLITUND kirikus.

EESTI VABADUSE EEST LANGENUTE JA EESTI VABARIIGI PRESIDENDI, KONSTANTIN PÄTS'i 30-nda SURMA AASTAPÄEVA MÄLESTUS-JUMALATEENISTUS pühapäeval, 2. veebruaril kell 11 hommikul. Teenivad mõlemad õpetajad. Laulab Toronto Eesti Meeskoor Charles Kipper'i juhatusel, orelil dr. Roman Toi.

Jumalateenistusele järgneb ISAMAALIK PÄRASTLÕUNA naisringi korraldusel, seltskondlikes ruumes. Eeskava, kohv. Kõik kutsutud!

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30–12 hommikul ja neljapäeviti kl. 6–8 õhtul.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 p.l. ja nelja äeviti kl. 12–3 päeval.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOG''DUS
21 Swanwick Av
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Laupäeval, 25. jaanuaril kell 6 õhtul KOGUDUSE AASTA-PEAKOOSOLEK.

Pühapäeval, 26. jaanuaril kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile – Allan Laur. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Jaanus Kärner. Laulab naistrio. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.). Kell 6 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Toomas Rüdmik. Issanda surma mälestamine.

Kolmapäeval, 29. jaanuaril kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI S.P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas, Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laupäeval, 25. jaanuaril kell 9.30 e.l. PIIBLIKOOL. JUMALATEENISTUS kell 11 e.l. Jutlustab dr. Hannu Määttänen. Kõik on kutsutud.

KORTERID

AVAR KORTER ÜÜRIDA
3 MAGAMISTOAGA
Täielikult renoveeritud, parkett-põrand, vaikne privaatne korterimaja, Mt. Pleasant ja Eglinton. Tel. 1-519-885-6958.

KUHU MINNA?

Pühap., 12.–26. jaan. Ruth Tulving'u kunstinäitus Ukraina Canadian Art Foundation'i ruumes, 2118 A Bloor St. W.

Laup., 25. jaan. Balti Veteranide Corpuse ja Eesti Võitlejate Ühingu aastapäeva pidu Ee: i Majas algusega kl. 6.30 õ.

Pühap., 26. jaan. Vana-Andrese kirikukontsert algusega kl. 4 p.l.

Pühap., 26. jaan. Talihari '86 Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Reedel, 31. jaan. Põhja-Beacon'i rannapidu Tartu College'is algusega kl. 8 õ.

Laup., 1. veebr. saarlaste 30. juubeliaasta küünlapäeva pidu Eesti Majas algusegà kl. 7 õ.

Pühap., 2. veebr. president K. Pätsi mälestus-jumalateenistus Peetri kirikus algusega kl. 11 h.

Laup., 8. veebr. T.E.R.R. „Kungla" suuresinemine „Kas mäletad?" Earl Haig Secondary School'i ruumes algusega kl. 4 p.l.

Laup., 15. veebr. Toronto Eesti Meeskoori koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Pühap., 16. veebr. Naisseltsi vastlapäeva pealelõuna Eesti Majas algusega kl. 3 p.l.

Pühap., 16. veebr. Ohvitseridekogu perekonnaõhtu Tartu College kohviku ruumes algusega kl. 3 p.l.

Pühap., 2. märtsil noorte solistide kontsert Eesti Majas algusega kl. 3 p.l.

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
383 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale,
Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS"
RAADIOSAATED IGAL
PÜHAPÄEVAL
kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 26. jaanuaril kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele, kell 11.00 lastele. Kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kõneleb H. Eller. Laulab noortekoor. Kell 6 õ. „Piibel ja Pühitsus", kõneleb J. Smits.

Laupäeval, 1. veebruaril kell 6 õ. KOGUDUSE AASTAPEAKOOSOLEK.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 26. jaanuaril kell 11 h. JUMALATEENISTUS, teenib E. Saraoja.

Kolmapäeval, 29. jaanuaril kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND ainel: Jeesuse vangistamine.

OTTAWA EESTI EV.LUTERI USU PAULUSE KOUDUS
Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal.
Õp. O. Gnadenteich

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 1. veebruaril kell 3 p.l. Jumalateenistusele järgneb koguduse täiskogu koosolek.

Nihitsa veste

Irooniline leksikon

ALLMAARAUDTEE — röövlikoobas rööbastel.

ANTIFRIIS — hea maitsega lauavein Austrias.

BALTIKUM — esineb Euroopas ainult ilmateadetes.

BARAKK — ehitusstiil sõjaajal.

DDR — Deutschland Deine Räuber.

DISKOTEEK — haridustempel teismelistele.

EESTI KEEL — vt. surnud keeled.

ELUELIKSIIR — alkohoolsed joogid.

FARSS — desarmeerimiskonverents Viinis.

FESTIVAL — viinaviskamine vesti väel.

GORBATSHOV — kork vodkapudelil.

GULAG — puhkekodude võrk N. Liidus.

HESSEN — rahvavabariiks Lääne-Saksamaal.

HIGI — mereväe õppekompanii kursant.

JUPIJUMAL — kõrgem sõjaväelane E. Vabariigis.

JUTLUS — foneetiline unerohi.

KAPITAL — suurvõim poliitikas.

KITARR — muusikainstrument keskkonna saastamiseks.

LIIBANON — tohuvabohu.

LÕUNA-AAFRIKA — kavatsetav näljahädapiirkond.

MOODNE KUNST — lauajupile naelutatud vana saapatald.

MOPEED — treeningriist ratastoolil sõitmise harjutamiseks.

NISU — antikommunistliku ilmavaatega teravili.

NOBELI RAHUAUHIND — kõrge austus ka inimõiguste rikkujatele.

OKASTRAAT — maastikuvorm Venemaal.

ONUPOEG — kaasvilistlane.

PEDAGOOG — liik töötatöölisi.

POLIITIK — rahva mälu ja intelligentsuse alahindaja.

PÜHA LEHM — retsidivist eksiilis.

RAHA — globaalne ebajumal.

RAHU — närimiskummi N. Liidus.

ROHELINE — mardisant parlamendis.

SHOWMASTER — isik, kes koolis istuma jäänud.

SS-20 ja STALINI OREL — palgeid paitavad rahurelvad.

TELER — ainuke sõnaõigusega perekonnaliige.

TÜRANNIA — kõige eesrindlikum riigivorm.

UN — lühend sõnast „unine".

URG — üks suuremaid pagulaseestlaste paikkondi.

VALETAMINE — reklaam ja propaganda.

VENELANE — tuletatud sõnast „vaenlane"

ÕIELÕIKAJA — väga varajane murakakorjaja.

ÕIGUS — on suures rahakotis ja tugevas rusikas.

ÄIGEPREPARAAT — isa püksirihm.

ÄMM — ülearune sugulane.

ÖKITAJA — sünnipärase andega shlaagrilaulja.

ÖÖSANATOORIUM — rahvakeeles soolaputka.

ÜLEAJATEENIJA — eksdiktaator kasarmuõuel.

ÜLEARUSUS — pahempoolsed parteid.

NÄDALA RISTSÕNAD

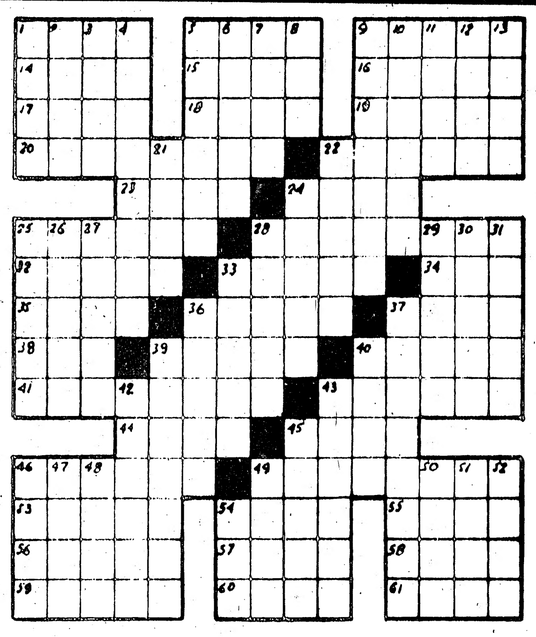

PÕIKI: 1. Väga vanaaegne rehepeksuvahend. 5. - - - - tegema — tulist säru või vingerpussi tegema — rahvakeeles. 9. Kirjanduses ja kunstis esinev iseloomulik väljendus- või kujutuslaad; eluviis. 14. Naisenimi. 15. Heinahunnik. 16. Osa ooperist. 17. Mehenimi. 18. Seda võib täiseaiseks saades muuta. 19. Üht püssikaba. 20. Võluvus, veetlevus. 22. Suhkrust, õlist, pähklitest, veest ja jahust valmistatud maiustis. 23. Teiste - - - - — teiste tõttu, teiste eestvedamisel. 24. Selline inimene ei või näha, et teistel midagi on või neil hästi läheb. 25. Inglaste üks populaarseid pallimänge. 28. Üks kauaaegsemaid ja teenekamaid tegelasi Toronto eesti ühiskonnas. 32. Soises ja metsatus alas. 33. Narris, pilkas, 34. Prantsuse väike rahaühik. 35. Vanusest. 36. Heatujuline, meeldiv, rõõmus. 37. - - - - hobune — lõhkuv hobune. 38. Nõrgemale võistlejale edumaa või muu soodustuse andmine, händikäp. 39. Kahe korrutatava arvu ühine nimi. 40. Külatänav — murdes. 41. Toitude ettekandmise vahendil. 43. Heameelega vastuvõetava, äärmiselt aktsepteeritava. 44. Kaunistus, kaunistav asi. 45. Nöör või tross purje pingutamiseks. 46. Vaatab korraks, heidab pilku — rahvakeeles. 49. Mittekorralikkus, lohakus, distsiplineerimatus. 53. Tajus, arvas ette. 54. Üks vanaaegseid väikesi raskusmõõte. 55. Ühe jalgadepühkimise vahendi. 56. - - - - hari — on harilikult rooste või muu sarnase kraapimiseks. 57. Veriseid haavu. 58. Üks Läti järvedest. 59. Vanem kui tänane. 60. Rajad; kõik pidavat viima Rooma. 61. Mitte väljas.

PÜSTI: 1. Tekkel. 2. Vorm sõnast: olema. 3. Araabia mehenimi, üks väga vanaaegseid kaliife. 4. Tahtejõulist, agarat, energilist. 5. Palju söövat, tühja kõhtu kannatavat. 6. Tööpalgal. 7. Paruni kohta käiv austusnimi vanade eestlaste poolt. 8. - - - - auk — on kartulil. 9. Sõja - - - - see ei tohi olla avalikkusele tetavaks tehtud. 10. Üks endisaegseid rahaühikuid. 11. Irisev. 12. Naisenimi. 13. Avara, suure. 21. Peipsi siig. 22. Kaebas, kurtis, hädaldas. 24. Amet seoses kalapüügiga. 25. Väike ploom. 26. Kasakate nõupidamiskoosolek. 27. Üks tuntumaid Norra kirjanikke. 28. Üks aedviljadest; istutatakse teatud lille saamiseks. 29. Poos. 30. Lunis, nuias. 31. Venemaal 1905. a. ellukutsutud seadusandlik rahvaesindajate kogu. 33. Kiire, hetkeline. 36. Paat laseb vett sisse. 37. Vähe lahti tegemas. 39. Väikeste väga elavate lindude. 40. - - - - aine — töötlemata aine. 42. Teaduskonna juhataja ülikoolis. 43. Liigid. 45. Eestlaste vennasriik. 46. On millegi peal, kaitseb millegi eest. 47. - - - - maa — riik, kus terroristide käes võim on; - - - - pits — üks ilusaid pitsiliike. 48. Lääge. 49. Kare, jäme. 50. Nivoo. 51. Teatud lammast. 52. Aja määrsõna. 54 Ühe usuliigi lühend.

(Koostanud E.V.)

Lahendus järgmises lehes.